

**ÖZELLİKLE AFRİKA'DA CİDDİ KURAKLIK VE/VEYA
ÇÖLLEŞMEYE MARUZ ÜLKELERDE ÇÖLLEŞMEYLE
MÜCADELE İÇİN BİRLEŞMİŞ MİLLETLER
SÖZLEŞMESİ'NİN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN**

(Resmi Gazete ile yayımı:14.2.1998 Sayı:23258)

Kanun No
4340

Kabul Tarihi
11.2.1998

MADDE 1. – 15 Ekim 1994 tarihinde ülkemiz tarafından imzalanan Özellikle Afrika'da Ciddi Kuraklık ve/veya Çölleşmeye Maruz Ülkelerde Çölleşme ile Mücadele İçin Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**ÖZELLİKLE AFRİKA'DA, CİDDİ KURAKLIK VE/VEYA ÇÖLLEŞMEYE
MARUZ ÜLKELERDE ÇÖLLEŞMEYLE MÜCADELE İÇİN
BİRLEŞMİŞ MİLLETLER SÖZLEŞMESİ**

Bu Sözleşmenin Tarafları,

Çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletme çabalarının merkezinde etkilenen veya tehdit altında olan alanlardaki insanların olduğunu doğrulayarak,

Devletler ve uluslararası örgütler de dahil olmak üzere uluslararası topluluğun çölleşme ve kuraklığın olumsuz etkileri konusundaki acil duyarlılığını yansıtarak,

Kurak, yarı-kurak ve az yağışlı alanlar toplamının, yeryüzündeki arazi yüzölçümünün büyük bir oranını oluşturduğunu ve bu alanların da dünya nüfusunun büyük bir kesiminin yaşam çevresi ve geçim kaynağı olduğunu bilerek,

Çölleşme ve kuraklık sorunlarının küresel bir nitelik taşıdığını, dünyanın bütün bölgelerini etkilediğini ve çölleşmeyle mücadele ve/veya kuraklığın etkilerini hafifletmek için uluslararası topluluğun ortak eyleminin gerektiğini kabul ederek,

Ciddi kuraklık ve/veya çölleşme sorunlarına maruz ülkeler arasında, başta en az gelişmiş ülkeler olmak üzere gelişmekte olan ülkelerin ağırlıkla yer aldığını ve bu olguların özellikle Afrika'daki trajik sonuçlarını dikkate alarak,

Çölleşmenin fiziksel, biyolojik, politik, sosyal, kültürel ve ekonomik faktörlerin karmaşık etkileşimleri sonucunda ortaya çıktığını da dikkate alarak,

Etkilenen ülkelerin çölleşme ile yeterince mücadele kabiliyetinin ticaretten ve uluslararası ekonomik ilişkilerin ilgili yönlerinden etkilenmesini göz önüne alarak,

Sürdürülebilir ekonomik büyüme, sosyal gelişme ve yoksulluğun ortadan kaldırılmasının, özellikle Afrika'da, etkilenen gelişmekte olan ülkelerin önceliklerini oluşturduğunun ve bunun sürdürülebilirlik hedeflerini karşılamanın temel koşulu olduğunun bilincinde olarak,

Çölleşme ve kuraklığın, yoksulluk, kötü sağlık ve beslenme koşulları, gıda güvencesinden yoksunluk gibi önemli sosyal sorunlarla ve göç, zorunlu göç ve demografik dinamiklerden kaynaklanan sorunlarla etkileşimleri sonucunda sürdürülebilir kalkınmayı etkilediğini akılda tutarak,

Devletlerin ve uluslararası örgütlerin çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletme konusundaki ve özellikle de 1977 yılında düzenlenen Birleşmiş Milletler Çölleşme Konferansında kabul edilen Çölleşmeyle Mücadele Eylem Planına ilişkin uygulamalardaki geçmiş çaba ve deneyimlerin önemini takdir ederek,

Geçmişteki tüm çabalara karşın, çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletme konusunda istenilen ilerlemenin sağlanamamış olduğunu ve sürdürülebilir kalkınma kapsamında her düzeyde yeni ve daha etkin bir yaklaşım gerektiğini idrak ederek,

Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansında alınan ve çölleşmeyle mücadelede bir temel oluşturan kararların, özellikle de Gündem 21 ve onun 12 nci bölümünün geçerliliğini ve uygulanmasını kabul ederek,

Gelişmiş ülkelerin Gündem 21'in 33 üncü bölümünün 13 üncü paragrafında mevcut taahhütlerini bunun ışığında teyit ederek,

47/188 sayılı Genel Kurul Kararını ve özellikle bu kararda Afrika için öngörülen önceliği, çölleşme ve kuraklık konusunda ilgili tüm diğer Birleşmiş Milletler karar ve programlarını ve gerek Afrika ülkelerinin gerekse diğer bölgelerdeki ülkelerin ilgili deklarasyonlarını hatırlayarak,

Birleşmiş Milletler Sözleşmesi ve uluslararası hukuk prensipleri çerçevesinde, Devletlerin sahip oldukları kaynakları kendi çevre ve kalkınma politikaları doğrultusunda egemen olarak kullanma hakları bulunduğunu ve kendi yetki ve kontrol sınırları dahilindeki faaliyetlerinin diğer Devletlerde ve ulusal yetki sınırlarının dışındaki alanlarda çevreye zarar vermemesini sağlama sorumlulukları bulunduğunu 2 nci ilkesinde belirten Çevre ve Kalkınma konulu Rio Deklarasyonunu teyit ederek,

Ulusal Hükümetlerin çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletmekte kritik bir rol oynadıklarını ve bu alandaki ilerlemenin etkilenen bölgelerde eylem programlarının yerel olarak uygulanmasına bağlı olduğunu kabul ederek,

Çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletmekte uluslararası işbirliği ve ortaklıkların önemini ve gerekliliğini de kabul ederek,

Başta Afrika ülkeleri olmak üzere gelişmekte olan ülkelere, eksiklikleri halinde bu sözleşme çerçevesindeki yükümlülüklerini tam olarak yerine getirmelerini güçleştirecek olan ve yeni ve ek fonlar da dahil olmak üzere hatırı sayılır malî kaynakları ve teknolojiye erişimi de içeren etkin araçlar sağlanmasının önemini de ayrıca kabul ederek,

Çölleşme ve kuraklığın Orta Asya ve Kafkas ülkeleri üzerindeki etkisi hakkında endişelerini belirterek,

Özellikle gelişmekte olan ülkelerin kırsal kesimlerindeki çölleşme ve/veya kuraklıktan etkilenen bölgelerde kadınların oynadığı önemli rolü ve çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletme programlarının her düzeyinde gerek kadın gerekse erkeklerin tam katılımını sağlamanın önemini vurgulayarak,

Çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletme programlarında sivil toplum kuruluşlarının ve önemli diğer grupların özel rolünü vurgulayarak,

Uluslararası ve ulusal toplulukların karşı karşıya oldukları küresel ölçekteki diğer çevre sorunları ile çölleşme arasındaki ilişkiyi akılda tutarak,

Çölleşmeyle mücadelenin Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi, Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi ve diğer ilgili çevre sözleşmelerinin hedeflerinin gerçekleştirilmesine sağlayabileceği katkıları da akılda tutarak,

Çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletme stratejilerinin, sağlam sistematik gözlemlere ve derin bilimsel bilgilere dayandırıldıkları ve sürekli değerlendirmeye tabi tutuldukları takdirde en etkin olacaklarına inanarak,

Ulusal plan ve önceliklerin uygulanmasını kolaylaştırmak için, uluslararası işbirliğinin etkinlik ve koordinasyonunun iyileştirilmesine acil ihtiyaç duyulduğunu kabul ederek,

Şimdiki ve gelecekteki kuşaklar yararına çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletmek için gereken eylemlere girişilmesinde kararlı olarak,

Aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır:

KISIM I

GİRİŞ

Madde 1

KULLANILAN TERİMLER

Bu Sözleşmenin amaçları açısından :

(a) “Çölleşme”, kurak, yarı-kurak ve az yağışlı alanlarda, iklim değişiklikleri ve insan faaliyetleri de dahil olmak üzere çeşitli faktörlerden kaynaklanan toprak bozulmasını ifade eder;

(b) “Çölleşmeyle mücadele”, kurak, yarı-kurak ve az yağışlı alanlarda sürdürülebilir kalkınma için arazinin entegre olarak geliştirilmesinin bir parçası olan ve

(i) arazi bozulmasını önlemeye ve/veya azaltmaya,

(ii) kısmen bozulmuş arazinin rehabilitasyonuna, ve

(iii) Çölleşmiş arazinin geri kazanılmasına

yönelik faaliyetleri içerir;

(c) “Kuraklık”, yağışların kaydedilen normal düzeylerin önemli ölçüde altına düşmesi sonucu arazi ve kaynak üretim sistemlerini olumsuz olarak etkileyen ve ciddi hidrolojik dengesizliklere yol açan doğal olayı ifade eder;

(d) “Kuraklığın etkilerini hafifletme”, çölleşmeyle mücadeleyle ilgili olarak toplumun ve doğal sistemlerin kuraklığa karşı hassasiyetlerini azaltmak için kuraklığın önceden tahminine ilişkin faaliyetleri içerir;

(e) “Arazi”, toprak, bitki örtüsü ve diğer canlıları kapsayan biyo-üretken karasal sistemi ve sistem içinde işleyen ekolojik ve hidrolojik prosesleri ifade eder;

(f) “Arazi bozulması”, kurak, yarı-kurak ve yarı nemli :

(i) rüzgâr ve/veya suyun etkisiyle oluşan toprak erozyonu;

(ii) toprağın fiziksel, kimyasal ve biyolojik veya ekonomik özelliklerinin bozulması; ve

(iii) bitki örtüsünün uzun süreli kaybı;

gibi insan faaliyetlerinden ve yaşam çevresi biçimlerinden kaynaklanan prosesler de dahil olmak üzere bir prosesin veya prosesler bileşiminin veya arazi kullanımının neden olduğu, yağmurla beslenen ekili alanlarda, sulama yapılan ekili alanlarda veya otlak, mera, orman ve ağaçlık alanlarda biyolojik ve ekonomik verim ve çeşitlilik azalmasını ve kaybını ifade eder;

(g) “Kurak, yarı-kurak ve yarı nemli olan alanlar”, kutup ve kutup-altı bölgelerinin dışında kalan ve yıllık yağış miktarının evapotranspirasyon potansiyeline oranı 0.05 ile 0.65 arasında olan alanları ifade eder;

(h) “Etkilenen alanlar”, çölleşmeden etkilenen veya çölleşme tehdidi altında bulunan kurak, yarı-kurak ve/veya yarı nemli olan alanları ifade eder;

(i) “Etkilenen ülkeler”, topraklarının bir kısmı veya tümü etkilenen alanlardan oluşan ülkeleri ifade eder;

(j) “Bölgesel ekonomik entegrasyon örgütü”, belli bir bölgedeki bağımsız Devletler tarafından oluşturulan ve bu Sözleşme ile düzenlenen konularda yetkili olan ve kendi usulleri uyarınca bu Sözleşmeyi imzalamaya, onaylamaya, kabul etmeye ve uygun görmeye veya Sözleşmeye katılmaya yetkilendirilmiş olan bir örgütü ifade eder;

(k) “Gelişmiş ülke Taraflar”, gelişmiş ülke Tarafları ve gelişmiş ülkelerce oluşturulan bölgesel ekonomik entegrasyon örgütlerini ifade eder.

Madde 2

AMAÇ

1. Bu Sözleşmenin amacı, etkilenen ülkelerde sürdürülebilir kalkınmanın sağlanmasına katkıda bulunmak üzere Gündem 21 ile uyumlu entegre bir yaklaşım çerçevesinde uluslararası işbirliği ve ortaklık düzenlemeleri ile desteklenen her düzeyde etkin eylemler yoluyla, özellikle Afrika'da olmak üzere ciddi kuraklık ve/veya çöleşmeye maruz ülkelerde, çöleşmeyle mücadele etmek ve kuraklığın etkilerini hafifletmektir.

2. Bu amaca ulaşmak için, etkilenen alanlarda, aynı anda hem arazinin verimliliğini iyileştirerek, hem de arazi ve su kaynaklarının rehabilitasyonunu, korunmasını ve sürdürülebilir yönetimini sağlayarak özellikle yerel topluluklar düzeyinde yaşam koşullarının iyileştirilmesi üzerinde odaklaşan uzun dönemli stratejilerin uygulanması gerekecektir.

Madde 3

İLKELER

Bu Sözleşmenin amacının gerçekleştirilmesi ve hükümlerinin uygulanmasında Tarafları, diğer hususların yanısıra, aşağıdaki ilkeler yönlendirecektir :

(a) Taraflar, çöleşmeyle mücadele ve/veya kuraklığın etkilerini hafifletme programlarının tasarlanmasında ve uygulanmasında kararlara halkın ve yerel toplulukların katılımını sağlamalı, ulusal ve yerel düzeylerdeki eylemleri kolaylaştırmak üzere daha üst düzeylerde yapabilir kılan bir ortamın yaratılmasına çalışmalıdırlar;

(b) Taraflar, uluslararası bir dayanışma ve ortaklık ruhu içinde alt-bölge ve bölge düzeylerinde ve uluslararası düzeyde işbirliği ve koordinasyonu iyileştirmeli, malî, beşerî, örgütsel ve teknik kaynakları gereksinilen yerlere daha iyi yönlendirmelidirler;

(c) Taraflar, her düzeyde hükümet, topluluk, sivil toplum kuruluşu ve arazi sahipleri arasındaki işbirliğini bir ortaklık ruhu içinde geliştirerek, etkilenen bölgelerde arazinin ve kıt su kaynaklarının niteliğinin ve değerinin daha iyi anlaşılmasını sağlamalı ve bunların sürdürülebilir kullanımı için çalışmalıdırlar; ve

(d) Taraflar, başta en az gelişmiş ülkeler olmak üzere, etkilenen gelişmekte olan ülke Tarafların özel gereksinim ve koşullarını göz önüne almalıdırlar.

KISIM II

GENEL HÜKÜMLER

Madde 4

GENEL YÜKÜMLÜLÜKLER

1. Taraflar bu Sözleşme çerçevesindeki yükümlülüklerini münferiden veya mevcut ya da öngörülen iki taraflı ve çok taraflı düzenlemeler veya bunların bileşimi kapsamında müştereken yerine getirecekler ve her düzeyde çabaların koordinasyonuna ve tutarlı uzun dönemli stratejilerin geliştirilmesine gereken önemi vereceklerdir.

2. Bu Sözleşmenin amacına ulaşması için Taraflar :

(a) çölleşme ve kuraklık süreçlerinin fiziksel, biyolojik ve sosyo-ekonomik yönlerine eğilen entegre bir yaklaşımı benimseyecek;

(b) sürdürülebilir kalkınmayı destekleyici nitelikte, yapabilir kılan bir uluslararası ekonomik ortamın yaratılmasını sağlamak amacıyla, uluslararası ticaret, pazarlama düzenlemeleri ve borçlar açısından etkilenen gelişmekte olan Taraf Ülkelerin durumlarına ilgili uluslararası ve bölgesel kuruluşlarda gereken ilgiyi gösterecek;

(c) yoksulluğu giderme stratejilerini, çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletme çabaları ile bütünleştirecek;

(d) çölleşme ve kuraklık sorunu ile ilişkili olarak gerek çevre koruma gerekse toprak ve su kaynaklarının korunması konularında etkilenen Taraf Ülkeler arasında işbirliği yapılmasını destekleyecek;

(e) alt-bölgesel, bölgesel ve uluslararası işbirliğini güçlendirecek;

(f) ilgili hükümetler arası kuruluşlar çerçevesinde işbirliği yapacak;

(g) tekrarların önlenmesi gereğini göz önünde tutarak, gerekirse kurumsal mekanizmaları kararlaştıracak; ve

(h) çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletme amacıyla önemli finansman kaynaklarının harekete geçirilerek etkilenen gelişmekte olan ülke Tarafılara yönlendirilmesinde, mevcut iki taraflı ve çok taraflı malî mekanizma ve düzenlemelerin kullanılmasını destekleyeceklerdir.

3. Etkilenen gelişmekte olan ülke Taraflar, Sözleşmenin uygulanmasında yardımdan yararlanabilirler.

Madde 5

ETKİLENEN ÜLKE TARAFLARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Etkilenen ülke Taraflar, 4 üncü maddedeki yükümlülüklerine ek olarak :

(a) çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletme konusuna gereken önceliği vermeyi, kendi koşul ve imkânları dairesinde yeterli kaynakları ayırmayı;

(b) çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletmek için, sürdürülebilir kalkınma plan ve/veya politikaları çerçevesinde strateji ve öncelikleri belirlemeyi;

(c) çölleşmenin temelindeki nedenlere eğilerek, çölleşme sürecine katkıda bulunan sosyo-ekonomik faktörlere özel bir önem vermeyi;

(d) çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletme çabalarında, sivil toplum kuruluşlarının da desteği ile yerel halkın ve özellikle kadınların ve gençlerin bilincini geliştirmeyi ve katılımını sağlamayı; ve

(e) mevcut yasaları güçlendirerek veya böyle yasalar yoksa yenilerini çıkararak ve uzun dönemli politika ve eylem programları geliştirerek yapabilir kılan bir ortamı yaratmayı

yükümlenirler.

Madde 6

GELİŞMİŞ ÜLKE TARAFLARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Gelişmiş ülke Taraflar; 4 üncü maddedeki genel yükümlülüklerine ek olarak :

(a) başta Afrika'dakiler ve en az gelişmiş ülkeler olmak üzere, gelişmekte olan ülke Tarafların çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletme çabalarını kararlaştırıldığı gibi aktif olarak münferiden veya müştereken desteklemeyi;

(b) başta Afrika'dakiler olmak üzere, etkilenen gelişmekte olan ülke Tarafların çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletmeye yönelik kendi uzun dönemli plan ve stratejilerini etkin bir biçimde geliştirip uygulamalarına yardımcı olacak önemli malî kaynak ve diğer destek biçimlerini sağlamayı;

(c) 20 nci maddenin 2 (b) paragrafı uyarınca yeni ve ek kaynakların harekete geçirilmesini desteklemeyi;

(d) özel sektör ve diğer hükümet dışı kaynaklardan finansman sağlanmasını teşvik etmeyi; ve

(e) başta gelişmekte olan ülke Taraflar olmak üzere, etkilenen ülke Tarafların uygun teknoloji, bilgi ve know-how'a erişimlerini kolaylaştırmayı ve desteklemeyi yükümlenirler.

Madde 7

AFRIKA İÇİN ÖNCELİK

Bu Sözleşmenin uygulanmasında Taraflar, diğer bölgelerdeki gelişmekte olan ülke Tarafları ihmal etmeden, Afrika'da hüküm süren özel durum nedeniyle, bu bölgedeki etkilenen ülke Taraflara öncelik tanıyacaklardır.

Madde 8

DIĞER SÖZLEŞMELERLE İLİŞKİSİ

1. Her bir anlaşma çerçevesindeki faaliyetlerden azamî yarar sağlamak ve tekrarlardan kaçınmak için Taraflar, bu Sözleşme ve eğer Taraf iseler ilgili diğer uluslararası anlaşmalar ve özellikle de Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ve Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi kapsamındaki faaliyetlerin koordinasyonunu teşvik edeceklerdir. Taraflar, özellikle araştırma, eğitim, sistematik gözlem, bilgi toplama ve bilgi alışverişi alanlarında, ilgili anlaşmaların amaçlarına ulaşmasında bu faaliyetlerin katkısı bulunduğu oranda müşterek programlar yürütülmesini teşvik edeceklerdir.

2. Bu Sözleşmenin hükümleri, herhangi bir Tarafın bu Sözleşmenin kendisi için yürürlüğe girmesinden önce taraf olduğu iki taraflı, bölgesel veya uluslararası bir anlaşmadan doğan hak ve yükümlülüklerini etkilemeyecektir.

KISIM III
EYLEM PROGRAMLARI, BİLİMSEL VE TEKNİK
İŞBİRLİĞİ VE DESTEKLEYİCİ ÖNLEMLER

Bölüm 1

EYLEM PROGRAMLARI

Madde 9

TEMEL YAKLAŞIM

1. Etkilenen gelişmekte olan ülke Taraflar ile bölgesel uygulama eki çerçevesinde olsun olmasın ulusal bir eylem programı hazırlama niyetini Daimi Sekreteryaya yazılı olarak bildirmiş olan diğer etkilenen ülke Taraflar, 5 inci maddeden doğan yükümlülüklerini yerine getirirken, çölleşme ile mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletme stratejisinin merkezi unsuru olarak konuyla ilgili mevcut başarılı plan ve programlar ile alt-bölgesel ve bölgesel eylem programlarını mümkün olduğunca kullanarak ve bunları esas alarak ulusal eylem programlarını hazırlayacak, açıklayacak ve uygulayacaklardır. Bu nevi programlar, saha faaliyetlerinden çıkarılan derslere ve araştırma sonuçlarına dayanarak sürekli bir katılımcı süreç içinde güncelleştirilecektir. Ulusal eylem programlarının hazırlanması, sürdürülebilir kalkınmaya yönelik ulusal politikaların formülasyonu için gösterilen diğer çabalarla karşılıklı olarak yakından bağlantılandırılacaktır.

2.6 ncı madde uyarınca gelişmiş ülke Taraflarca çeşitli biçimlerde yardım sağlanmasında, başta Afrika'dakiler olmak üzere etkilenen gelişmekte olan ülke Tarafların ulusal, alt-bölgesel ve bölgesel eylem programlarının doğrudan veya ilgili çok taraflı örgütler kanalıyla veya her iki şekilde kararlaştırıldığı üzere desteklenmesine öncelik tanınacaktır.

3. Taraflar, eylem programlarının detaylandırılmalarının, uygulanmalarının ve izlenmelerinin Birleşmiş Milletler sistemindeki organ, fon ve programlar ile kendi yetki ve imkânları dahilinde diğer ilgili hükümetler arası örgütler, akademik kurumlar, bilimsel çevreler ve sivil toplum kuruluşları tarafından desteklenmesini teşvik edeceklerdir.

Madde 10

ULUSAL EYLEM PROGRAMLARI

1. Ulusal eylem programlarının amacı, çölleşmeye katkıda bulunan faktörleri ve çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletmek için gereken pratik önlemleri tanımlamaktır.

2. Ulusal eylem programları hükümetin, yerel toplulukların ve arazi kullanıcılarının rollerini belirleyecek, mevcut ve gereken kaynakları belirtecektir. Bu programlar, diğer hususların yanısıra:

4340

11.2.1998

(a) çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletmeye yönelik uzun dönemli stratejileri içerecek, uygulamaya ağırlık verecek ve sürdürülebilir kalkınmaya yönelik ulusal politikalarla entegre edilecek;

(b) değişen koşulları yanıtlayacak düzeltmelere izin verecek ve yerel düzeyde farklı sosyo-ekonomik, biyolojik ve jeofiziksel koşullarla başa çıkabilecek kadar esnek olacak;

(c) henüz bozulmamış veya çok az bozulmuş arazilerde koruyucu önlemlerin uygulanmasına özel bir özen gösterecek;

(d) ulusal klimatolojik, meteorolojik ve hidrolojik imkânları ve kuraklığa ilişkin erken uyarı imkânlarını güçlendirecek;

(e) verici topluluk, her düzeyde hükümetler, yerel halk ve topluluk grupları arasında ortaklık ruhu içinde işbirliği ve koordinasyonu geliştiren politikaları destekleyerek kurumsal çerçeveleri güçlendirecek ve yerel halkın gereken bilgi ve teknolojiye erişimini kolaylaştıracak;

(f) sivil toplum kuruluşlarının ve kadınlı erkekli tüm yerel halkın, özellikle de çiftçi ve hayvancılar ile onları temsil eden örgütler de dahil olmak üzere kaynakların kullanıcılarının, ulusal eylem programlarına ilişkin politika planlama, karar verme, uygulama ve gözden geçirme süreçlerine yerel, ulusal ve bölgesel düzeylerde etkin bir biçimde katılımını sağlayacak; ve

(g) uygulamaya ilişkin düzenli izleme ve gelişme raporları isteyeceklerdir.

3. Ulusal eylem programları, kuraklığa karşı hazırlanmak ve kuraklığın etkilerini hafifletmek için, diğer hususların yanısıra aşağıdaki önlemlerin bazılarını veya tümünü içerebilir :

(a) yerel ve ulusal tesisler ile alt-bölge ve bölge düzeylerinde müşterek sistemler de dahil olmak üzere erken uyarı sistemlerinin ve çevresel nedenlerle yerinden olan kişilere yardım mekanizmalarının yerine göre kurulması ve/veya güçlendirilmesi;

(b) kuraklığa karşı hazırlıkların ve kuraklık yönetiminin, mevsimlere ve yıllara göre iklim tahminlerini de dikkate alan kuraklık kriz planlarını da içerecek biçimde, yerel, ulusal, alt-bölgesel ve bölgesel düzeylerde güçlendirilmesi;

(c) özellikle kırsal alanlarda, depolama ve pazarlama tesisleri de dahil olmak üzere gıda güvence sistemlerinin yerine göre kurulması ve/veya güçlendirilmesi;

(d) kuraklığa yatkın alanlarda gelir sağlayıcı alternatif geçim projelerinin geliştirilmesi; ve

(e) gerek tarım gerekse hayvancılık için sürdürülebilir sulama projelerinin geliştirilmesi,

4. Ulusal eylem programları, her etkilenen Taraf ülkelere özgü koşul ve gereksinimler dikkate alınarak, çölleşmeyle mücadeleyle ve kuraklığın etkilenen alanlarda ve halkın üzerinde etkisini hafifletmeye yönelik başka önlemlerin yanısıra, aşağıdaki öncelik alanlarının bir bölümüne veya hepsine ilişkin önlemleri de içerirler : Yoksulluğun giderilmesini ve gıda güvencesi sağlanmasını amaçlayan programları güçlendirmek için alternatif geçim kaynaklarının desteklenmesi ve ulusal ekonomik ortamların iyileştirilmesi; demografik dinamikler; doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi; sürdürülebilir tarımsal uygulamalar; çeşitli enerji kaynaklarının geliştirilmesi ve verimli kullanımı; kurumsal ve yasal çerçeveler; hidroloji ve meteoroloji hizmetlerini de içerecek biçimde değerlendirme ve sistematik gözlem yeteneklerinin güçlendirilmesi, kapasitelerin oluşturulması, eğitim, kamu duyarlılığının artırılması.

Madde 11

ALT-BÖLGESEL VE BÖLGESEL EYLEM PROGRAMLARI

Etkilenen Taraf ülkeler, ulusal programlarını uyumlulaştıracak, tamamlayacak ve verimliliğini artıracak alt-bölgesel ve/veya bölgesel eylem programlarının ilgili bölgesel uygulama eklerine uygun olarak hazırlanmasında istişare ve işbirliği yapacaklardır. 10 uncu madde hükümleri, gereken değişikliklerle alt-bölgesel ve bölgesel programlara uygulanacaktır. Bu işbirliği, sınırlar ötesi doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi, bilimsel ve teknik işbirliği ve ilgili kurumların güçlendirilmesi için üzerinde mutabık kalmış müşterek programları da içerebilir.

Madde 12

ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ

Etkilenen Taraf ülkeler, diğer Taraflar ve uluslararası toplulukla birlikte, bu Sözleşmenin uygulanması açısından yapabilir kılan bir uluslararası ortamın geliştirilmesini sağlamak üzere işbirliği yapmalıdırlar. Bu işbirliği, bilimsel araştırma ve geliştirme, bilginin toplanması ve yayılması ve malî kaynakların yanısıra, teknoloji transferi alanlarını da kapsamalıdır.

Madde 13

EYLEM PROGRAMLARININ GELİŞTİRİLMESİNDE VE UYGULANMASI İÇİN DESTEK

1. 9 uncu madde uyarınca eylem programlarının desteklenmesine ilişkin önlemler arasında, diğer hususların yanısıra :

(a) gereken uzun dönemli planlamaya imkân vermek üzere, eylem programlarında önceden kestirilebilirliği sağlayacak finansal işbirliği;

(b) başarılı pilot program faaliyetlerinin gerekirse başka yerlerde tekrarlanabilirliğini sağlamak üzere, sivil toplum kuruluşlarının eylemleri de dahil olmak üzere, yerel düzeyde daha iyi destek sağlanmasını mümkün kılan işbirliği mekanizmalarının geliştirilmesi ve kullanılması;

4340

11.2.1998

(c) yerel topluluk düzeyinde katılımcı eylemler için öngörülen deneysel ve tekrara dayalı yaklaşımla uyumlu olacak biçimde projelerin tasarımı, finansman ve uygulamalarında daha fazla esneklik; ve

(d) işbirliği ve destek programlarının etkinliğini artıracak idarî ve malî usuller bulunmalıdır.

2. Etkilenen gelişmekte olan Taraf ülkelere bu tür destekler sağlanırken, Afrika ülkesi Taraflara ve en az gelişmiş ülke Taraflara öncelik tanınacaktır.

Madde 14

EYLEM PROGRAMLARININ GELİŞTİRİLMESİNDE VE UYGULANMASINDA KOORDİNASYON

1. Taraflar, eylem programlarının geliştirilmesinde ve uygulanmasında, doğrudan veya ilgili hükümetler arası örgütler vasıtasıyla, birbirleri ile yakın mesai yapacaklardır.

2. Tekrarların önlenmesi, müdahale ve yaklaşımlar arasında uyum sağlanması ve yardımın etkisinin maksimize edilmesi için gelişmiş ülke Taraflar, gelişmekte olan ülke Taraflar, ilgili hükümetler arası örgütler ve sivil toplum kuruluşları arasında mümkün olan en eksiksiz koordinasyonu sağlamak amacıyla, Taraflar özellikle ulusal düzeyde ve saha düzeyinde operasyonel mekanizmalar geliştireceklerdir. Etkilenen gelişmekte olan ülkelerde, kaynakların verimli kullanımının maksimize edilmesi, gereksinimleri yanıtlayan yardımlar sağlanması ve bu Sözleşme çerçevesindeki ulusal eylem program ve önceliklerinin uygulanması için, uluslararası işbirliğine ilişkin faaliyetlerin koordinasyonuna öncelik verilecektir.

Madde 15

BÖLGESEL UYGULAMA EKLERİ

Eylem programlarına dahil edilecek unsurlar, etkilenen Taraf ülkeler veya bölgeler için geçerli olan sosyo-ekonomik, coğrafi ve iklimsel faktörlerin yanısıra ekonomik gelişme düzeylerine göre seçilip uyarlanacaktır. Belli alt-bölgeler ve bölgeler için eylem programlarının hazırlanmasına, bunların hangi konulara ağırlık vereceklerine ve içeriklerine ilişkin rehber ilkeler bölgesel uygulama eklerinde verilmektedir.

Bölüm 2

BİLİMSEL VE TEKNİK İŞBİRLİĞİ

Madde 16

BİLGİ TOPLAMA, ANALİZ VE DEĞİŞİMİ

Taraflar, etkilenen alanlarda toprak bozulmasının sistematik olarak gözlemlenmesini, kuraklık ve çölleşmenin süreç ve etkilerinin daha iyi anlaşılmasını ve değerlendirilmesini sağlamak üzere, konuyla ilgili kısa ve uzun dönemli veri ve bilgilerin toplanmasını, analizini ve değişimini, her biri kendi imkânları dahilinde koordine ve entegre etme konusunda görüş birliğine varmışlardır. Böylece, diğer hususların yanısıra, olumsuz iklim değişimi dönemlerinde başta yerel halk olmak üzere her düzeyde kullanıcıların pratik bir biçimde yararlanabileceği erken uyarı ve önceden planlamalar mümkün olacaktır. Bu amaçla Taraflar, yerine göre :

(a) her düzeyde bilginin toplanmasına, analizine, değişimine ve sistematik gözlemlerin yapılmasına hizmet eden ve diğer hususların yanısıra :

(i) birbiriyle uyumlu standart ve sistemlerin kullanılmasını hedefleyen;

(ii) uzak alanlar da dahil olmak üzere ilgili verileri ve istasyonları kapsayan;

(iii) arazi bozulmasına ilişkin verilerin toplanması, iletimi ve değerlendirilmesinde modern teknolojiyi kullanan ve yayan; ve

(iv) ulusal, alt-bölgesel ve bölgesel düzeylerdeki veri ve bilgi merkezlerini küresel bilgi kaynakları ile daha yakından ilişkilendiren

küresel bir kurumlar ve tesisler ağının işlevini sağlayacak ve güçlendirecek;

(b) somut sorunların çözülebilmesi açısından, bilginin toplanma, analiz ve değişiminin yerel toplulukların ve karar vericilerin gereksinimlerini karşılayacak nitelikte olmasını ve yerel toplulukların bu faaliyetlere katılmalarını sağlayacak;

(c) diğer hususların yanısıra entegre fiziksel, biyolojik, sosyal ve ekonomik göstergeler dizilerini de içeren bilgi ve verilerin toplanma, analiz ve değişimini tanımlamaya, yürütmeye, değerlendirmeye ve finanse etmeye yönelik iki taraflı ve çok taraflı program ve projeleri destekleyecek ve yenilerini geliştirecek;

(d) özellikle de değişik bölgelerdeki hedef gruplar arasında bilgi ve deneyim değişimini sağlamak üzere yetkili hükümetlerarası örgütlerin ve sivil toplum kuruluşlarının uzmanlığından tam olarak yararlanacak;

(e) sosyo-ekonomik verilerin toplanmasına, analizine ve değişimine ve bunların fiziksel ve biyolojik veriler ile entegrasyonuna ağırlık verecek;

(f) halka açık tüm kaynaklardan sağlanan çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletme ile ilgili bilgilerin değişimini ve bunların tamamının açık ve hemen kullanılabilir durumda olmasını sağlayacak; ve

(g) her birinin kendi ulusal mevzuat ve/veya politikaları çerçevesinde yerel ve geleneksel bilgilerin değişimini sağlayacak, bu bilgiyi yeterli bir biçimde koruyacak önlemleri alacak, yerel halklara hakkaniyetli ve karşılıklı anlaşmaya dayanan koşullar çerçevesinde bu bilgiden sağlanan yararları eşdeğer bir karşılık sağlayacaklardır.

Madde 17

ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME

1. Taraflar, her birinin kendi imkânları ölçüsünde, uygun ulusal, alt-bölgesel, bölgesel ve uluslararası kuruluşlar vasıtasıyla çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletme alanlarında teknik ve bilimsel işbirliğini desteklemeyi taahhüt ederler. Bu amaçla Taraflar :

(a) çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletmek, kaynakların hem daha yüksek verimliliğini hem de sürdürülebilir kullanım ve yönetimini sağlamak amacıyla, gerek çölleşme ve kuraklığa yol açan süreçler gerekse doğal ve beşeri nedensel faktörlerin etkileri ve birbirlerinden farkları hakkındaki bilgilerin artmasına katkıda bulunan;

(b) iyi tanımlanmış amaçlara hizmet eden, yerel halkın somut gereksinimlerine eğilen ve etkilenen alanlardaki halkın yaşam standartlarını iyileştirecek çözümlerin saptanarak uygulanması sonucunu doğuran;

(c) geleneksel ve yerel bilgilerin sahiplerinin, bu bilgilerin ticarî olarak kullanılmasından veya bu bilgiden türetilen teknolojik gelişmelerden hakkaniyetli bir şekilde ve karşılıklı anlaşmaya dayanan koşullar çerçevesinde doğrudan yararlanmalarını kendi ulusal mevzuat ve/veya politikaları çerçevesinde sağlamak suretiyle, geleneksel ve yerel bilgi, know-how ve uygulamaları koruyan, bütünlüştiren, zenginleştiren ve geçerli kılan;

(d) disiplinler-arası ve katılıma dayalı sosyo-ekonomik araştırmalara özel önem verilerek özellikle araştırma temeli zayıf olan ülkelerdeki yerel becerilerin geliştirilmesi ve gereken kapasitelerin güçlendirilmesi için başta Afrika'da olmak üzere etkilenen gelişmekte olan ülke Taraflarda ulusal, alt-bölgesel ve bölgesel araştırma kabiliyetini geliştiren ve güçlendiren;

(e) konuyla ilgili olarak yoksulluk, çevre faktörlerinden kaynaklanan göç ve çölleşme olguları arasındaki ilişkileri gözönüne alan;

(f) yerel halk ve toplulukların etkin katılımı ile sürdürülebilir kalkınmaya yönelik iyileştirilmiş, makul fiyatlı ve erişilebilir teknolojilerin geliştirilmesi amacıyla ulusal, alt-bölgesel, bölgesel ve uluslararası düzeylerde kamu ve özel sektör araştırma kuruluşları arasında ortak araştırma programlarının yürütülmesini destekleyen; ve

(g) etkilenen alanlarda, diğer hususların yanısıra yağmur bulutlarını tohumlayarak, su kaynaklarının kullanılabilirliğini artıran

araştırma faaliyetlerini destekleyeceklerdir.

2. Belli bölge ve alt-bölgeler için yerel koşulları yansıtan araştırma öncelikleri eylem planlarına dahil edilmelidir. Taraflar Meclisi, Bilim ve Teknoloji Komitesinin tavsiyesi ile araştırma önceliklerini periyodik olarak gözden geçirecektir.

Madde 18

TEKNOLOJİNİN TRANSFERİ, EDİNİMİ, UYARLANMASI VE GELİŞTİRİLMESİ

1. Taraflar, sürdürülebilir kalkınmanın sağlanmasına katkıda bulunmak için, etkilenen alanlarda çölleşmeyle mücadele ve/veya kuraklığın etkilerinin hafifletmeye yönelik çevresel açıdan duyarlı, ekonomik açıdan gerçekleştirilebilir ve sosyal yönden kabul edilebilir teknolojilerin transferini, edinimini, uyarlanmasını ve geliştirilmesini desteklemeyi, finansman sağlamayı ve/veya finansmanını kolaylaştırmayı karşılıklı olarak anlaşmaya varıldığı gibi ve her birinin ulusal mevzuat ve/veya politikalarına uygun olarak taahhüt ederler. Bu tür işbirlikleri yerine göre iki taraflı veya çok taraflı olarak ve hükümetlerarası kuruluşlar ile sivil toplum kuruluşlarının uzmanlıklarından tam olarak yararlanarak gerçekleştirilecektir. Taraflar, özellikle :

(a) kullanılabilir teknolojiler ile bunların kaynakları, çevresel riskleri ve edinilebilecekleri genel koşullara ilişkin bilgilerin yayılması için ulusal, alt-bölgesel, bölgesel ve uluslararası düzeylerdeki ilgili bilgi sistem ve bankalarından yararlanacak;

(b) özellikle etkilenen gelişmekte olan ülke Tarafların, yerel halkların somut gereksinimleri için pratik uygulamaya yatkın teknolojilerden, bu teknolojilerin sosyal, kültürel, ekonomik ve çevresel etkilerine özel bir dikkat göstererek, ayrıcalıklı ve tercihli koşullar da dahil olmak üzere karşılıklı anlaşma ile sağlanacak uygun koşullarla, fikrî mülkiyet haklarının korunması gereğini de dikkate alarak, yararlanmasını kolaylaştıracak;

(c) etkilenen ülke Taraflar arasında teknoloji işbirliğini malî yardım ve diğer uygun araçlarla geliştirecek;

(d) etkilenen gelişmekte olan ülke Taraflar ile teknoloji işbirliğini, özellikle de alternatif yaşam biçimlerine elverişli sektörlerde ortak girişimler (iş ortaklıkları) oluşturulmasını da içerecek biçimde yaygınlaştıracak; ve

(e) uygun teknoloji, bilgi, know-how ve uygulamaların geliştirilmesine, transferine, edinilmesine ve uyarlanmasına uygun iç piyasa koşullarını ve teşviklerini yaratmak için, fikrî mülkiyet haklarının etkin ve yeterli düzeyde korunmasına ilişkin önlemler de dahil olmak üzere, gereken malî ve diğer önlemleri alacaklardır.

2. Taraflar, her birinin kendi imkânları ölçüsünde ve ulusal mevzuat ve/veya politikaları çerçevesinde geleneksel ve yerel teknoloji, bilgi, know-how ve uygulamaları özellikle koruyacak, destekleyecek ve kullanacaklardır. Taraflar, bu amaçla :

(a) yerel halkla birlikte bu tür teknoloji, bilgi, know-how ve uygulamaların envanterini çıkararak potansiyel kullanım alanlarını belirlemeyi ve gereğinde ilgili hükümetlerarası kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşlarının da işbirliği ile bu bilgilerin yayılmasını sağlamayı;

(b) bu tür teknoloji, bilgi, know-how ve uygulamaların yeterli bir şekilde korunmasını ve bunların ticarî olarak kullanımından veya bunlara dayanarak gerçekleştirilen teknolojik gelişmelerden yerel halkın hakkaniyet esasına ve karşılıklı mutabakata göre yararlanmasını sağlamayı;

(c) bu tür teknoloji, bilgi, know-how ve uygulamaların veya bunlara dayanarak geliştirilen yeni teknolojilerin iyileştirilmesini ve yayılmasını teşvik etmeyi ve aktif olarak desteklemeyi; ve

(d) bu tür teknoloji, bilgi, know-how ve uygulamaların daha geniş kullanımı için uyarlanmasını ve gerektiğinde modern teknoloji ile bütünleştirilmesini kolaylaştırmayı.

yükümlenirler.

Bölüm 3
DESTEKLEYİCİ ÖNLEMLER

Madde 19

KAPASİTE OLUŞTURMA, EĞİTİM VE KAMU DUYARLILIĞI

1. Taraflar, çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletme çabalarında kapasite oluşturulmasının, yani kurumlaşma, eğitim ve yerel ve ulusal kapasitelerin geliştirilmesinin öneminin bilincindedirler ve yerine göre :

(a) yerel örgütlerin ve sivil toplum kuruluşların işbirliği ile yerel halkın özellikle de kadın ve gençlerin başta yerel düzeyde olmak üzere her düzeyde tam katılımını sağlayarak;

(b) çölleşme ve kuraklık alanındaki eğitim ve araştırma kapasitesini ulusal düzeyde güçlendirerek;

(c) ilgili teknoloji, yöntem ve tekniklerin daha etkin yayılmasını sağlamak üzere destek ve yaygınlaştırma hizmetlerini kurarak ve/veya güçlendirerek ve kırsal kuruluş üyeleri ile saha elemanlarını doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımına ve korunmasına yönelik katılımcı yaklaşımlar konusunda eğiterek;

(d) yerel halkın bilgi, know-how ve uygulamalarının kullanılmasını ve yayılmasını mümkün olan her yerde teknik işbirliği programları ile hızlandırarak;

(e) çevresel açıdan duyarlı teknolojileri ve geleneksel tarım ve hayvancılık yöntemlerini gerektiğinde modern sosyo-ekonomik koşullara uyarlayarak;

(f) yakıt olarak oduna bağımlılığı azaltmak üzere başta yenilenebilir enerji kaynakları olmak üzere alternatif enerji kaynaklarının kullanımına uygun eğitim ve teknolojiyi sağlayarak;

(g) etkilenen gelişmekte olan ülke Tarafların 16 ncı madde uyarınca bilgi toplama, analiz ve değişim alanlarındaki kapasitelerini güçlendirmek üzere, karşılıklı anlaşmaya göre işbirliği yoluyla programlar geliştirerek ve uygulayarak;

(h) yeni beceriler geliştirecek eğitimin sağlanması da dahil olmak üzere, alternatif yaşam biçimlerini yenilikçi yöntemlerle destekleyerek;

(i) kuraklık koşulları ve gıda üretimi konusunda erken uyarı bilgilerinin yayılmasına ve kullanılmasına yönelik verilerin toplanması ve analizinden sorumlu personel, yönetici ve karar vericileri eğiterek;

(j) mevcut ulusal kurumların ve yasal çerçevelerin daha etkin işletilmesi ve gereğinde yenilerinin oluşturulmasının yanısıra stratejik planlama ve yönetimi güçlendirerek; ve

(k) etkilenen gelişmekte olan ülke Tarafların kapasite oluşturma faaliyetlerini kültürel değişim programları yoluyla ve uzun dönemli bir etkileşimli öğrenim ve araştırma süreci çerçevesinde güçlendirerek

kapasite oluşumunu teşvik edeceklerdir.

2. Etkilenen gelişmekte olan ülke Taraflar, diğer Tarafların ve yetkin hükümetlerarası örgütler ile ve sivil toplum kuruluşlarının işbirliğiyle yerel ve ulusal düzeylerde mevcut kapasite ve tesislerin disiplinlerarası bir irdelemesini yapacak ve bunların güçlendirilme potansiyellerini araştıracaklardır.

3. Taraflar birbirleri ile işbirliği yaparak hükümetlerarası örgütler ve sivil toplum kuruluşları kanalıyla hem etkilenen hem de gerekirse etkilenmeyen ülke Taraflarda, çölleşme ve kuraklığın neden ve etkilerinin ve bu Sözleşmenin amacına ulaşmasının öneminin daha iyi kavranmasını sağlamak için kamu duyarlılığının artırılmasına ve halkın eğitimine yönelik programlar geliştirecek ve destekleyeceklerdir. Bu amaçla :

(a) halka yönelik bilinçlendirme kampanyaları düzenleyecek;

(b) halkın ilgili bilgilere erişimini, eğitim ve bilinçlendirme faaliyetlerine yaygın halk katılımını daimî bir temelde teşvik edecek;

(c) halkın duyarlılığının artmasına katkıda bulunan derneklerin kurulmasını destekleyecek;

(d) mümkünse yerel dilde olmak üzere eğitsel ve kamu duyarlılığını artırmaya yönelik materyallerin geliştirilmesini ve değişimini sağlayacak, etkilenen gelişmekte olan ülke Taraflarda eğitim ve bilinçlendirme programlarını uygulayan personelin eğitilmeleri için uzmanlar görevlendirecek ve uzman değişimleri yapacak ve yetkin uluslararası kuruluşların bünyesinde mevcut ilgili eğitim materyallerinden yararlanacak;

(e) etkilenen alanlardaki doğal kaynakların saptanmasına, korunmasına, sürdürülebilir kullanım ve yönetimine ilişkin olarak etkilenen alanlardaki eğitim gereksinimlerini belirleyecek, okullardaki müfredat programlarını geliştirecek, başta kızlar ve kadınlar için olmak üzere herkese açık eğitim ve yetişkinler için okuma yazma program ve fırsatlarını ihtiyaca göre yaygınlaştıracak; ve

(f) çölleşme ve kuraklığa karşı bilinçlenme konusunu gerek eğitim sistemleriyle gerekse derecesiz, yetişkinler için, açık veya uygulamalı eğitim programlarıyla bütünleştirmek üzere disiplinlerarası katılımcı programlar geliştireceklerdir.

4. Taraflar Meclisi, çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletmek için bölgesel eğitim ve öğretim merkezi ağlarını kuracak ve/veya güçlendirecektir. Söz konusu ağlar, bu amaçla kurulmuş veya görevlendirilmiş bir kurum tarafından koordine edilecek ve gelişmekte olan etkilenen ülke Taraflar arasındaki programların uyumlu olması ve deneyim alışverişi yapılabilmesi amacıyla bu ülkelerdeki bilimsel, teknik ve idarî personeli eğitecek, eğitim ve öğretimden sorumlu mevcut kurumları güçlendirecektir. Bu ağların ilgili hükümetlerarası örgütler ve sivil toplum kuruluşları ile yakın işbirliği yapması sağlanarak, çalışmalarında tekrarlardan kaçınılacaktır.

Madde 20

MALÎ KAYNAKLAR

1. Sözleşmenin amacına ulaşmasında finansman konusunun hayati önemi gözönüne alınarak, Taraflar, çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletmeye yönelik programlara yeterli kaynakların tahsisi konusunda imkânları çerçevesinde her türlü çabayı göstereceklerdir.

2. Bu bağlamda gelişmiş ülke Taraflar, 7 nci madde uyarınca, diğer bölgelerdeki gelişmekte olan etkilenen ülke Tarafları ihmal etmeden, etkilenen Afrika ülkesi Taraflara öncelik verecek : ve

(a) çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletme programlarının uygulanmasını desteklemek üzere hibe ve ayrıcalıklı koşullarla borç sağlanması da dahil olmak üzere büyük malî kaynakları harekete geçirecek;

(b) Küresel Çevre Kolaylığı (GEF) kuruluş senedinin ilgili hükümlerine uygun olarak dört odak alanına ilişkin çölleşme ile ilgili faaliyetlerin mutabık kalınan maliyet artışlarını karşılayacak yeni ve ek kaynakların GEF'den sağlanması da dahil olmak üzere, yeterli ve öngörülebilir nitelikte malî kaynakların zamanında harekete geçirilmesini destekleyecek;

(c) uluslararası işbirliği çerçevesinde teknoloji, bilgi ve know-how transferini kolaylaştıracak; ve

(d) etkilenen gelişmekte olan ülke Taraflar ile işbirliği içinde vakıflar, sivil toplum örgütleri ve diğer özel sektör kuruluşlarından sağlanabilecekler de dahil olmak üzere kaynakların harekete geçirilmesi ve kanalize edilmesini sağlayacak yenilikçi yöntem ve teşvikleri ve bu çerçevede başta Afrika'dakiler olmak üzere etkilenen gelişmekte olan ülke Tarafların dış borç yükünü azaltmak suretiyle finansman imkânlarını artıracak borç takası ve diğer yenilikçi yaklaşımları araştıracaklardır.

3. Etkilenen gelişmekte olan ülke Taraflar, ulusal eylem programlarını uygulamak üzere imkânları ölçüsünde yeterli kaynakları harekete geçirmeyi taahhüt ederler.

4. Taraflar malî kaynakları harekete geçirirlerken tüm ulusal, iki taraflı ve çok taraflı fon kaynak ve mekanizmalarından tam olarak yararlanacak ve bunların kalitatif olarak iyileştirilmesine çalışacak ve bu çerçevede konsorsiyum, ortak program ve paralel finansman imkânlarını kullanacak, sivil toplum kuruluşları da dahil olmak üzere özel sektörün finansman kaynak ve mekanizmalarından yararlanmaya çalışacaklardır. Bu amaçla Taraflar, 14 üncü madde uyarınca geliştirilen operasyonel mekanizmaları tam olarak kullanacaklardır.

5. Çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletmek için etkilenen gelişmekte olan ülke Tarafların gereksindiği malî kaynakların harekete geçirilmesi için Taraflar :

(a) çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletmeye tahsis edilmiş olan kaynakları daha etkin ve verimli olarak kullanarak, başarılı ve aksayan yönlerini belirleyerek, etkin kullanımlarını engelleyen faktörleri ortadan kaldırarak ve gereksirse programları bu Sözleşmenin uzun dönemli entegre yaklaşımı çerçevesinde yeniden yönlendirerek, söz konusu kaynakların yönetimini rasyonelleştirecek ve güçlendirecek;

(b) bölgesel kalkınma bankaları ve fonları da dahil olmak üzere çok taraflı finansman kuruluş ve fonlarının yönetim organlarında, başta Afrika'dakiler olmak üzere etkilenen gelişmekte olan ülke Tarafların bu Sözleşmenin uygulanmasına hizmet eden faaliyetlerinin ve özellikle bölgesel uygulama ekleri çerçevesinde ele alınan eylem programlarının desteklenmesine öncelik ve önem verecek; ve

(c) bölge ve alt-bölge düzeylerindeki işbirliğini, ulusal düzeydeki çabaları desteklemek üzere güçlendirmenin yollarını araştıracaklardır.

6. Diğer Tarafların, çölleşmeyle ilgili bilgi, know-how ve teknikleri ve/veya malî kaynakları etkilenen gelişmekte olan ülke Taraflara gönüllü olarak sağlamaları teşvik edilmektedir.

7. Gelişmiş ülke Tarafların başta malî kaynaklar ve teknoloji transferine ilişkin yükümlülükleri olmak üzere, Sözleşme kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmeleri, başta Afrika'dakiler olmak üzere etkilenen gelişmekte olan ülke Tarafların Sözleşme çerçevesindeki yükümlülüklerini tam olarak yerine getirmelerine yardımcı olacaktır. Gelişmiş ülke Taraflar bu yükümlülüklerini yerine getirirken ekonomik ve sosyal gelişme ve yoksullukla mücadelenin, başta Afrika'dakiler olmak üzere etkilenen gelişmekte olan ülke Tarafların en öncelikli konuları olduğunu dikkate alacaklardır.

Madde 21

MALÎ MEKANİZMALAR

1. Taraflar Meclisi, başta Afrika'dakiler olmak üzere gelişmekte olan ülke Tarafların bu Sözleşmeyi uygulamalarına yönelik fonların maksimize edilmesi için malî mekanizmaların geliştirilmesini teşvik edecektir. Bu amaçla Taraflar Meclisi, diğer hususların yanısıra :

(a) Sözleşmenin ilgili hükümleri uyarınca yürütülen faaliyetler için gerekli fonların ulusal, alt-bölgesel, bölgesel ve küresel düzeylerde sağlanmasını kolaylaştıran;

(b) 20 nci madde çerçevesinde çok kaynaklı finansman yaklaşım, mekanizma ve düzenlemelerini ve bunların değerlendirilmesini destekleyen;

(c) ilgilenen Taraflara, ilgili hükümetlerarası kuruluşlara ve sivil toplum kuruluşlarına, bunlar arasındaki koordinasyonu kolaylaştırmak amacıyla, mevcut fon kaynakları ve finansman biçimleri hakkında düzenli bilgiler sağlayan;

(d) finansman kaynaklarının etkilenen gelişmekte olan ülke Taraflarda yerel düzeye etkin ve hızlı bir biçimde kanalize edilmesi için, sivil toplum kuruluşlarının katılımını gerektirenler de dahil olmak üzere, ulusal çölleşme ile mücadele fonları gibi mekanizmaların oluşturulmasını kolaylaştıran; ve

(e) Sözleşmenin daha etkin uygulanmasını desteklemek üzere başta Afrika olmak üzere bölge ve alt-bölge düzeylerinde mevcut fonları ve malî mekanizmaları güçlendiren yaklaşım ve politikaları ele alarak benimseyecektir.

2. Taraflar Meclisi, ayrıca, Birleşmiş Milletler Sistemi içindeki çeşitli mekanizmalar ve çok taraflı finansal kuruluşlar vasıtasıyla, gelişmekte olan ülke Tarafların Sözleşme çerçevesindeki yükümlülüklerini yerine getirmelerine yönelik faaliyetlerine ulusal, alt-bölgesel ve bölgesel düzeylerde destek sağlanmasını teşvik edecektir.

3. Etkilenen gelişmekte olan ülke Taraflar, mevcut tüm malî kaynakların etkin kullanımını sağlayacak olan ulusal kalkınma programlarıyla bütünleştirilmiş eşgüdüm mekanizmalarını kullanacak, gerekirse bunları kuracak ve/veya güçlendireceklerdir. Ayrıca yeni malî kaynaklar bulmak, programlar geliştirerek uygulamak ve yerel düzeydeki grupların malî kaynaklara erişebilirliğini sağlamak üzere sivil toplum kuruluşlarını, yerel grupları ve özel sektörü de içeren katılımcı süreçlerden yararlanacaklardır. Bu eylemler, yardımı sağlayanlar tarafından yürütülecek geliştirilmiş bir koordinasyon ve esnek programlama ile güçlendirilebilir.

4. Mevcut malî mekanizmaların etkinlik ve verimliliğini artırmak için, teknoloji transferi de dahil olmak üzere hibe ve/veya ayrıcalıklı ve diğer koşullarla önemli miktarda malî kaynakların harekete geçirilerek etkilenen gelişmekte olan ülke Taraflara kanalize edilmesini sağlayacak eylemleri desteklemek üzere, bu Sözleşmeyle bir Global Mekanizma oluşturulmuştur. Söz konusu Global Mekanizma, Taraflar Meclisinin yetki ve yönlendirmesi altında işleyecek ve ona karşı sorumlu olacaktır.

5. Taraflar Meclisi, ilk olağan toplantısında Global Mekanizmayı barındıracak bir örgütü saptayacaktır. Taraflar Meclisi ve saptamış olduğu örgüt, bu Global Mekanizma tarafından, diğer hususların yanı sıra :

(a) Sözleşmenin uygulanması amacıyla kullanılabilir iki taraflı veya çok taraflı işbirliği programlarının tanımlanarak envanterinin çıkarılmasını;

(b) yenilikçi finansman yöntemleri, malî yardım kaynakları ve ulusal düzeyde işbirliği faaliyetlerinde koordinasyonun iyileştirilmesi konularında istek üzerine Taraflara tavsiyelerde bulunulmasını;

(c) ilgilenen Taraflara, ilgili hükümetler arası kuruluşlara ve sivil toplum kuruluşlarına, aralarında koordinasyonun kolaylaştırılması amacıyla mevcut fon kaynakları ve finansman biçimleri konusunda bilgi sağlanmasını; ve

(d) Taraflar Meclisine ikinci olağan toplantısından başlayarak faaliyetleri hakkında bilgi verilmesini

sağlamak üzere, Global Mekanizmanın çalışma usulleri üzerinde anlaşmaya varacaklardır.

6. Taraflar Meclisi ilk toplantısında, mümkün olduğunca mevcut bütçe ve insan gücü kaynakları çerçevesinde kalmak suretiyle, Global Mekanizmanın idarî işlemlerine ilişkin gerekli düzenlemeleri, söz konusu mekanizmayı barındırmak üzere saptamış olduğu örgütle birlikte yapacaktır.

7. Taraflar Meclisi, 4 üncü paragraf uyarınca kendisine karşı sorumlu olan Global Mekanizmanın politikalarını, uygulamaya yönelik usullerini ve faaliyetlerini 7 nci madde hükümlerini dikkate alarak üçüncü olağan toplantısında değerlendirecek ve bu değerlendirme sonucunda gerekli gördüğü önlemleri alacaktır.

KISIM IV

KURUMLAR

Madde 22

TARAFLAR MECLİSİ

1. İşbu Sözleşme ile bir Taraflar Meclisi kurulmuştur.

2. Taraflar Meclisi, Sözleşmenin en üst organıdır. Görev kapsamı çerçevesinde etkin uygulama için gerekli kararları alacaktır. Özellikle de :

(a) ulusal, alt-bölgesel, bölgesel ve uluslararası düzeyde edinilen deneyimler ışığında ve bilimsel ve teknolojik bilgilerdeki gelişmelere dayanarak, Sözleşmenin uygulanmasını ve kurumsal düzenlemelerinin işlerliğini düzenli aralıklarla değerlendirecek;

(b) Taraflarca benimsenen önlemlere ilişkin bilgi değişimini destekleyecek ve kolaylaştıracak, 26 ncı madde uyarınca sunulacak bilginin iletileceği biçim ve takvimi kararlaştıracak, raporları değerlendirecek ve bunlara göre tavsiyelerde bulunacak;

(c) Sözleşmenin uygulanması için gerekli gördüğü bağlı kuruluşları oluşturacak;

(d) bağlı kuruluşlarınca sunulan raporları değerlendirecek ve bu kuruluşlara rehberlik edecek;

(e) gerek kendisinin gerekse bağlı kuruluşlarının içtüzük ve malî kurallarını oybirliğiyle kararlaştırarak kabul edecek;

(f) 30 uncu ve 31 inci maddeler uyarınca Sözleşme değişikliklerini kabul edecek;

(g) bağlı kuruluşları da dahil olmak üzere faaliyet programını ve bütçesini onaylayacak ve bunların finansmanı için gerekli düzenlemeleri yapacak;

(h) gerektiğinde yetkin ulusal, uluslararası ve hükümetlerarası kuruluşların ve sivil toplum kuruluşlarının bilgi ve hizmetlerinden yararlanacak ve onlarla işbirliği yapacak;

(i) tekrarları önlemek kaydıyla, ilgili diğer Sözleşmelerle ilişkileri destekleyecek ve güçlendirecek; ve

(j) Sözleşmenin amacına ulaşması için gereken diğer işlevleri yerine getirecektir.

3. Taraflar Meclisi, Sözleşmede öngörülen karar verme usulleri dışında kalan konulardaki karar verme usullerini kapsayan kendi içtüzüğünü ilk toplantısında kabul edecektir. Bu tüzük belli kararların kabulü için gerekli çoğunluk oylarının belirlenmesini de içerebilir.

4. Taraflar Meclisinin ilk toplantı çağrısı 35 inci maddede belirtilen geçici sekreteryaya tarafından yapılacak ve Taraflar Meclisi Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra en geç bir yıl içinde toplanacaktır. Taraflar Meclisince aksine karar alınmadığı takdirde ikinci, üçüncü ve dördüncü olağan toplantılar yılda bir yapılacak, dördüncüden sonraki olağan toplantılar ise iki yılda bir düzenlenecektir.

5. Taraflar Meclisinin olağanüstü toplantıları ya Taraflar Meclisinin olağan toplantısında kararlaştırılacak veya herhangi bir Tarafın yazılı talebi üzerine, talebin Daimî Sekreteryaya tarafından Taraflara duyurulmasını izleyen üç ay içinde Tarafların en az üçte birince desteklenmesi halinde yapılabilecektir.

6. Taraflar Meclisinin her olağan toplantısında bir Başkanlık Divanı seçilecektir. Başkanlık Divanının yapısı ve işlevleri içtüzükle belirlenecektir. Başkanlık Divanı üyelerinin seçiminde, eşit coğrafi dağılım unsuruna ve başta Afrika olmak üzere etkilenen ülke Tarafların yeterli düzeyde temsiline dikkat edilecektir.

7. Birleşmiş Milletler, Birleşmiş Milletlerin ihtisas kuruluşları ve Sözleşmede Taraf olmayan Birleşmiş Milletler üyesi Devletler ve nezdindeki gözlemciler, Taraflar Meclisinin toplantılarında gözlemci sıfatı ile temsil edilebilirler.

Ulusal veya uluslararası olsun ya da hükümet veya sivil toplum kuruluşu olsun, Sözleşme ile kapsanan konularda vasıf sahibi herhangi bir kuruluş, Taraflar Meclisinin bir toplantısında gözlemci olarak temsil edilme talebini Daimî Sekreteryaya bildirdiği takdirde, Tarafların en az üçte birince itiraz edilmedikçe toplantıya kabul edilebilir. Gözlemcilerin kabul ve katılımları Taraflar Meclisince kabul edilen içtüzüğe tabi olacaktır.

8. Taraflar Meclisi, 16 ncı maddenin (g) paragrafı, 17 nci maddenin 1 (c) paragrafı ve 18 inci maddenin 2 (b) paragrafı ile ilgili bilgileri, bu konularda uzmanlığı bulunan yetkin ulusal veya uluslararası kuruluşlardan isteyebilir.

Madde 23

DAİMİ SEKRETERYA

1. İşbu Sözleşme ile bir Daimî Sekreteryaya kurulmuştur.

2. Daimî Sekreteryanın görevleri :

(a) Sözleşme uyarınca kurulan Taraflar Meclisinin ve bağlı kuruluşlarının toplantıları için gerekli düzenlemeleri yapmak ve gereken hizmetleri sunmak;

(b) kendisine sunulan raporları toplamak ve iletmek;

(c) başta Afrika'dakiler olmak üzere etkilenen gelişmekte olan ülke Taraflara, talepleri halinde, Sözleşmeye göre istenilen bilgilerin toplanmasında ve iletilmesinde yardım sağlanmasını kolaylaştırmak;

(d) diğer uluslararası kuruluş ve sözleşmelerin sekreteryalılarıyla kendi faaliyetleri arasında koordinasyon kurmak;

(e) Taraflar Meclisinin yönlendiriciliğinde, görevlerinin etkin bir biçimde yerine getirilmesi için gerekli olan idarî işlem ve akitleri yapmak;

(f) bu Sözleşme çerçevesindeki görevlerinin yürütülmesine ilişkin raporları hazırlayarak Taraflar Meclisine sunmak; ve

(g) Taraflar Meclisince kararlaştırılan diğer sekreteryâ işlevlerini yerine getirmektir.

3. Taraflar Meclisi, ilk toplantısında bir Daimî Sekreteryâ atayacak ve çalışması için gerekli düzenlemeleri yapacaktır.

Madde 24

BİLİM VE TEKNOLOJİ KOMİTESİ

1. Çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletmeye ilişkin bilimsel ve teknolojik konularda Taraflar Meclisine bilgi sağlamak ve tavsiyelerde bulunmak üzere, işbu Sözleşme ile Taraflar Meclisinin bağlı kuruluşu statüsünde bir Bilim ve Teknoloji Komitesi kurulmuştur. Komite, Taraflar Meclisinin olağan toplantıları ile aynı zamanda toplanacak, disiplinlerarası bir niteliğe sahip olacak ve tüm Tarafların katılımına açık olacaktır. Komite, ilgili uzmanlık alanlarında yetkin olan hükümet temsilcilerinden oluşacaktır. Taraflar Meclisi ilk toplantısında komitenin görev tanımına karar verecektir.

2. Taraflar Meclisi ilgili konularda uzmanlık ve deneyim sahibi bağımsız uzmanların bir listesini tutacak ve güncelleştirecektir. Liste, disiplinlerarası bir yaklaşım ve geniş coğrafi temsil gereksinimini gözönüne alınarak Taraflarca yazılı olarak gösterilen adaylara dayandırılacaktır.

3. Taraflar Meclisi, bilim ve teknoloji alanlarındaki çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletmeyle ilgili en son duruma ilişkin belli konularda Komite kanalıyla kendisine bilgi sunmak ve tavsiyelerde bulunmak üzere, gerektiğinde özel görev panelleri oluşturabilir. Bu paneller, yukarıda belirtilen listeden disiplinlerarası yaklaşım ve geniş coğrafi temsil esasları gözetilerek seçilen uzmanlardan oluşur. Bilimsel niteliğe ve uygulama deneyimine sahip olan bu uzmanlar, Komitenin önerisi üzerine Taraflar Meclisince atanırlar. Taraflar Meclisi, söz konusu panellerin görev tanımını ve çalışma usullerini belirler.

Madde 25

KURUM VE KURULUŞLAR ARASINDA İLİŞKİLER AĞI

1. Bilim ve Teknoloji Komitesi, Taraflar Meclisinin gözetiminde, mevcut ilişki ağları ile ağın birimlerini oluşturmaya hazır kurum ve kuruluşların belirlenmesine ilişkin bir araştırma ve değerlendirme yapacaktır. Böyle bir ilişkiler ağı, Sözleşmenin uygulanmasına destek sağlayacaktır.

2. 1 inci paragrafta sözü edilen bu araştırma ve değerlendirme sonucunda Bilim ve Teknoloji Komitesi, 16-19 uncu maddelerde belirtilen konuların etkin bir biçimde ele alınmasını sağlamak üzere yerel, ulusal ve diğer düzeylerdeki birimler arasında bir ağ oluşturulmasına ve güçlendirilmesine ilişkin yöntemler konusunda Taraflar Meclisine tavsiyelerde bulunacaktır.

3. Bu tavsiyeleri gözönüne alarak Taraflar Meclisi :

(a) ağ için en uygun ulusal, alt-bölgesel, bölgesel ve uluslararası birimleri tanımlayarak, uygulamaya dönük işlemler ve zamanlama konusunda tavsiyelerde bulunacak; ve

(b) böyle bir ağı her düzeyde güçlendirmeye ve kolaylaştırmaya en uygun olan birimleri tanımlayacaktır.

KISIM V

USULLER

Madde 26

BİLGİ İLETİŞİMİ

1. Taraflardan her biri, Taraflar Meclisinin olağan toplantısında görüşülmek üzere, Sözleşmeyi uygulamak için aldığı önlemler konusunda bir raporu Daimî Sekreteryaya vasıtasıyla Taraflar Meclisine iletilecektir. Taraflar Meclisi, bu raporların sunulma takvim ve biçimini belirleyecektir.

2. Etkilenen ülke Taraflar 5 inci madde uyarınca saptanan stratejilere ve bunların uygulanmasına ilişkin bir açıklama sunacaklardır.

3. 9-15 inci maddeler uyarınca ulusal eylem programları uygulayan etkilenen ülke Taraflar, programlarına ve bunların uygulanmalarına ilişkin ayrıntılı bir açıklama sunacaklardır.

4. Herhangi bir etkilenen ülke Taraflar grubu, eylem programları çerçevesinde alt-bölge ve/veya bölge düzeyinde alınan önlemlerle ilgili ortak bir bildiri hazırlayabilir.

5. Gelişmiş ülke Taraflar, Sözleşme çerçevesinde sağladıkları veya sağlamakta oldukları malî kaynaklarla ilgili bilgiler de dahil olmak üzere, eylem programlarının hazırlanmasına ve uygulanmasına yardımcı olmak için aldıkları önlemler hakkında bilgi vereceklerdir.

6. 1-4 üncü paragraflar uyarınca sunulan bilgiler, Daimî Sekreteryaya tarafından en kısa sürede Taraflar Meclisine ve ilgili bağlı kuruluşuna iletilecektir.

7. Taraflar Meclisi, Afrika'dakiler başta olmak üzere etkilenen ülke Tarafların talebi üzerine, gerek bu madde uyarınca bilgi toplanması ve iletilmesi gerekse eylem programlarının teknik ve malî gereksinimlerinin belirlenmesi amacıyla teknik ve malî destek sağlanmasını kolaylaştıracaktır.

Madde 27

UYGULAMA SORUNLARININ ÇÖZÜMÜ İÇİN ÖNLEMLER

Taraflar Meclisi, Sözleşmenin uygulanmasında ortaya çıkabilecek sorunların çözümünü için gereken işlemleri ve kurumsal mekanizmaları görüşerek kabul edecektir.

Madde 28

UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMLENMESİ

1. Taraflar, Sözleşmenin uygulanmasına veya yorumlanmasına ilişkin uyuşmazlıkları aralarında görüşmeler yoluyla veya kendi seçecekleri diğer barışçı yöntemlerle çözeceklerdir.

2. Bölgesel ekonomik entegrasyon örgütü olmayan bir Taraf, Sözleşmeyi onaylama, kabul etme, uygun görme veya Sözleşmeye katılma aşamasında veya daha sonra herhangi bir zamanda, Yedimeine sunulacak yazılı bir senet ile Sözleşmenin uygulanması ve yorumlanması konusunda herhangi bir uyuşmazlık halinde, aynı yükümlülüğü kabul eden bir Taraf ile ilgili olarak,

(a) Taraflar Meclisince en kısa zamanda bir ekte tespit edilecek usullere göre tahkim ve/veya

(b) uyuşmazlığın Uluslararası Adalet Divanına götürülmesi

yollarından birini veya her ikisini birden uyuşmazlığın çözümü için kabul ettiğini bildirebilir.

3. Bölgesel ekonomik entegrasyon örgütü olan bir Taraf, 2 (a) paragrafında belirtilen usuller çerçevesinde tahkim için benzer bir bildirimde bulunabilir.

4. Paragraf 2 uyarınca yapılan bir bildirim, süresinin bitimine kadar veya feshine ilişkin yazılı ihbarın Yedimeine verilmesinden üç ay sonraya kadar yürürlükte kalacaktır.

5. Uyuşmayan Taraflar aksine bir anlaşmaya varmadıkça, bir bildirim süresinin sona ermesi, fesih ihbarı veya yeni bir bildirim yapılması hakem kuruluna veya Uluslararası Adalet Divanına intikal etmiş bir davayı herhangi bir şekilde etkilemez.

6. Eğer bir uyuşmazlığın Tarafları paragraf 2 uyarınca aynı usulü veya herhangi bir usulü kabul etmemişlerse ve bir Tarafın diğerine aralarında bir uyuşmazlık olduğuna dair yazılı ihbarından itibaren oniki ay içerisinde uyuşmazlığı çözememişlerse, Taraflardan birinin talebi üzerine uyuşmazlık, Taraflar Meclisinin en kısa sürede bir ekte tespit edeceği usullere göre uzlaşmaya götürülecektir.

Madde 29

EKLERİN STATÜSÜ

1. Ekler Sözleşmenin ayrılmaz bir parçasıdır ve aksi açıkça belirtilmediği sürece Sözleşmeye yapılan göndermeler eklerine de yapılmış sayılırlar.

2. Taraflar eklerin hükümlerini, bu Sözleşme maddeleri çerçevesindeki hak ve yükümlülüklerine uygun bir biçimde yorumlayacaklardır.

Madde 30

SÖZLEŞME DEĞİŞİKLİKLERİ

1. Herhangi bir Taraf, Sözleşmede değişiklik yapılmasını önerebilir.

2. Sözleşme değişiklikleri, Taraflar Meclisinin olağan toplantısında kabul edilirler. Önerilen değişiklik metni, kabulüne sunulacağı toplantı tarihinden en az altı ay önce Daimi Sekreteryaya tarafından Taraflara iletilir. Daimi Sekreteryaya değişiklik önerilerini Sözleşmeyi imza edenlere de iletacaktır.

3. Taraflar, Sözleşmedeki herhangi bir değişiklik önerisi karşısında oybirliği ile karara varmak üzere her çabayı göstereceklerdir. Oybirliğinin sağlanması için bütün çabalara rağmen mutabakat sağlanamamışsa, son çare olarak değişiklik toplantıda hazır bulunan ve oy veren Tarafların üçte iki çoğunluğu ile kararlaştırılacaktır. Kararlaştırılan değişiklik Daimi Sekreteryaya tarafından Yediemine iletilecek ve Tarafların onay, kabul, uygun görüş ve katılmasına sunulmak üzere Yediemince dağıtımı yapılacaktır.

4. Bir değişikliğe ilişkin onay, kabul, uygun görüş ve katılma senetleri Yediemine tevdi edilirler. 3 üncü paragraf uyarınca kararlaştırılan bir değişiklik, kabul eden Taraflar için, kararlaştırıldığı tarihteki Sözleşme Taraflarının en az üçte ikisinin onay, kabul, uygun görüş ve katılma senetlerinin Yediemince alındığı tarihi izleyen doksanıncı günde yürürlüğe girecektir.

5. Değişiklik, diğer herhangi bir Taraf için, bu Tarafın Yediemine sözkonusu değişikliğe ilişkin onay, kabul veya uygun görüş ve katılma senedini verdiği tarihi izleyen doksanıncı günde yürürlüğe girecektir.

6. Bu madde ve 31 inci maddede geçen "hazır bulunan ve oy veren Taraflar" deyimi, hazır bulunan ve olumlu veya olumsuz oy kullanan Tarafları ifade etmektedir.

Madde 31

EKLERİN KABULÜ VE DEĞİŞTİRİLMESİ

1. Sözleşmeye ek ilaveleri ve eklerdeki değişiklikler, Sözleşmede değişiklik yapılmasına dair 30 uncu maddede öngörülen usule uygun olarak önerilir ve kabul edilirler. Sözleşmeye bölgesel uygulama eki ilavesi veya bölgesel uygulama eklerinde değişiklik yapılmasıyla ilgili olarak yukarıdaki maddede belirtilen çoğunluk hükmü, ilgili bölgeden hazır bulunan ve oy veren Tarafların üçte iki çoğunluğunu da içerecektir. Bir ekin kabulü veya değiştirilmesi, Yediemin tarafından tüm Taraflara iletilecektir.

2. Sözleşmeye bölgesel uygulama eki ilavesi veya bölgesel uygulama eklerinde değişiklik yapılması dışında kalan ve 1 inci paragrafta uygun olarak kabul edilen ekler veya eklerdeki değişiklikler, Sözleşmenin tüm Tarafları için Yedieminin söz konusu ek veya değişikliğin kabulünü Taraflara bildirdiği tarihten altı ay sonra yürürlüğe girecektir; ancak, bu süre içinde Yediemine yazılı olarak söz konusu ek veya değişikliği kabul etmediğini bildirmiş olan Taraflar müstesnadır. Bu ek veya değişiklikler, kabul etmediklerine ilişkin bildirimlerini geri alan Taraflar için, bu geri alma bildiriminin Yediemine ulaştığı tarihi izleyen doksanıncı günde yürürlüğe girecektir.

3.1 inci paragrafa uygun olarak kabul edilmiş olan bir ilave bir bölgesel uygulama eki veya herhangi bir bölgesel uygulama ekinde yapılan değişiklikler, aşağıda belirtilen istisnalar dışında, bu ek veya değişikliğin kabulünün Yediemin tarafından Taraflara bildirildiği tarihten altı ay sonra Sözleşmenin tüm Tarafları için yürürlüğe girecektir. Söz konusu istisnalar şunlardır :

(a)Yukarıda belirtilen altı ay içinde Yediemine yazılı olarak o bölgesel uygulama ekinin ilavesini veya o bölgesel uygulama ekinde yapılan değişikliği kabul etmediğini bildirmiş olan Taraflar. Kabul etmeme bildirimini geri alan Taraflar için söz konusu ek veya değişiklikler, kabul etmeme bildirimini geri alındığına dair bildirim Yediemine ulaşma tarihini izleyen doksanuncu günde yürürlüğe girecektir.

(b)Bölgesel uygulama eki ilavesi veya bunlardaki bir değişiklik için 34 üncü maddenin 4 üncü paragrafına göre beyanda bulunmuş olan herhangi bir Taraf için söz konusu ek veya değişiklik, buna ilişkin onay, kabul, uygun görme veya katılma bildirimini Yediemine tevdi tarihini izleyen doksanuncu günde yürürlüğe girecektir.

4.Bir ekin veya ekte yapılan değişikliğin kabulünün Sözleşmede değişiklik gerektirmesi halinde, bu ek veya ekte yapılan değişiklik Sözleşmedeki değişikliğin yürürlüğe girmesinden önce geçerli olmayacaktır.

Madde 32

OY HAKKI

1.2 nci paragrafta belirtilen durum dışında, Sözleşme Taraflarından her birinin bir oyu bulunacaktır.

2.Bölgesel ekonomik entegrasyon örgütleri kendi ehliyetleri dahilindeki konularda, Sözleşmeye Taraf olan üye Devletlerin sayısı kadar oy hakkına sahiptirler. Bu tür bir örgütün üyesi olan herhangi bir Devlet oy hakkını kullanmışsa örgütün oy hakkı ortadan kalkar, keza örgüt oy hakkını kullanırsa üyelerin oy kullanma hakkı kalmaz.

KISIM VI

SON HÜKÜMLER

Madde 33

İMZA

Bu Sözleşme 14-15 Ekim 1994 tarihlerinde Paris'te Birleşmiş Milletlere veya Birleşmiş Milletlerin herhangi bir uzman kuruluşuna üye veya Uluslararası Adalet Divanı Statüsüne Taraf olan Devletlerin ve bölgesel ekonomik entegrasyon örgütlerinin imzasına açılacaktır. Bu tarihten sonra 13 Ekim 1995'e kadar Birleşmiş Milletlerin New York'taki merkezinde imzaya açık tutulacaktır.

Madde 34

ONAY, KABUL, UYGUN GÖRME VE KATILMA

1.Sözleşme, Devletlerin ve bölgesel ekonomik entegrasyon örgütlerinin onay, kabul, uygun görme ve katılmalarına tabidir. Sözleşme, imzadan kaldırılmasının ertesi gününden itibaren katılıma açık tutulacaktır. Onay, kabul, uygun görme ve katılma bildirimleri Yediyemine teslim edilecektir.

2.Üye Devletlerinin hiç biri Sözleşmeye Taraf olmayan bir bölgesel ekonomik entegrasyon örgütü Sözleşmeye Taraf olduğu takdirde, Sözleşmeden doğan tüm yükümlülüklerden sorumlu tutulacaktır. Bu tür bir örgüte üye bir veya birkaç Devletin de Sözleşmeye Taraf olması halinde ise, örgüt ve üye Devletler Sözleşmeden doğan yükümlülüklerin yerine getirilmesinde her birinin sorumluluğunun ne olduğuna karar vereceklerdir. Böyle durumlarda örgüt ile üye Devletler, Sözleşmeden doğan haklarını aynı anda kullanamazlar.

3.Bölgesel ekonomik entegrasyon örgütleri onay, kabul, uygun görme ve katılma senetlerinde, Sözleşmeyle düzenlenen konularda ne derece yetkili olduklarını belirtmek zorundadırlar. Bu yetkilerde önemli bir değişiklik olması halinde, durumun Tarafalara duyurulması için Yediyemini derhal bilgilendireceklerdir.

4.Herhangi bir Taraf onay, kabul, uygun görme veya katılma senedinde, ilave edilecek herhangi bir bölgesel uygulama ekinin veya herhangi bir bölgesel uygulama ekinde yapılacak değişikliklerin, ancak buna ilişkin bir onay, kabul, uygun görme veya katılma senedinin tevdi edilmesinden sonra kendisi açısından yürürlüğe gireceğini beyan edebilir.

Madde 35

ARA DÜZENLEMELER

23 üncü maddede belirtilen sekretarya fonksiyonları, Taraflar Meclisinin ilk toplantısı tamamlanıncaya kadar Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 22 Aralık 1992 tarihli ve 47/188 sayılı kararı ile geçici olarak oluşturulan sekretarya tarafından yürütülecektir.

Madde 36

YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

1.Sözleşme, ellinci onay, kabul, uygun görme veya katılma senedinin tevdi tarihini izleyen doksanıncı günde yürürlüğe girecektir.

2.Ellinci onay, kabul, uygun görme veya katılma senedinin tevdi edilmesinden sonra Sözleşmeyi onaylayan, kabul eden, uygun gören veya Sözleşmeye katılan her bir Devlet veya bölgesel ekonomik entegrasyon örgütü için Sözleşme, bu Devlet veya bölgesel ekonomik entegrasyon örgütünün onay, kabul, uygun görme veya katılma senedini tevdi ettiği tarihi izleyen doksanıncı günde yürürlüğe girecektir.

3.1 inci ve 2 nci paragrafların amacı açısından, bir bölgesel ekonomik entegrasyon örgütü tarafından tevdi edilen bir senet, bu örgütün üyesi olan Devletler tarafından tevdi edilmiş olan senetlere ilave olarak sayılmayacaktır.

Madde 37

ÇEKİNCELER

Bu Sözleşmeye çekince konulamaz.

Madde 38

ÇEKİLME

1. Herhangi bir Taraf, Sözleşmenin kendisi açısından yürürlüğe girişinden itibaren üç yıl geçtikten sonra herhangi bir zamanda, Yediemine yazılı bildirimde bulunarak Sözleşmeden çekilebilir.

2. Böyle bir çekilme, bildirim Yediemine ulaşma tarihinden itibaren bir yıl dolduktan sonra veya bu tarihten daha geç ise çekilme bildiriminde belirtilen tarihte geçerli olacaktır.

Madde 39

YEDİEMİN

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, Sözleşmenin Yedieminidir.

Madde 40

ASIL METİNLER

Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca metinlerinin her biri eşit olarak asıl olan bu Sözleşmenin orijinali, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tevdi edilecektir.

ŞAHADET MAKAMINDA, usulü dairesinde yetkilendirilen aşağıdaki imza sahipleri işbu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

İŞBU SÖZLEŞME bin dokuz yüz doksan dört yılı Haziran ayının 17'nci günü Paris'te düzenlenmiştir.

EK I

AFRIKA İÇİN BÖLGESEL UYGULAMA EKİ

Madde 1 :

KAPSAM

Bu Ek, Tarafların hepsini ilgilendirmek üzere, Sözleşmeye ve özellikle de Sözleşmenin 7 nci maddesine uygun olarak Afrika'nın kurak, yarı kurak ve yarı nemli kıraç alanlarında çölleşmeyle mücadele etmek ve/veya kuraklığın etkilerini hafifletmek amacıyla, Afrika'ya uygulanmak için hazırlanmıştır.

Madde 2 :

AMAÇ

Bu Ekin amacı, Afrika'da ulusal, alt-bölgesel ve bölgesel düzeylerde ve Afrika'nın özel koşullarını göz önüne alarak :

(a)Sözleşmenin ilgili hükümlerine uygun olarak, gelişmiş ülke Tarafların sağladıkları yardımların süreç ve niteliği dahil olmak üzere, önlemlerin ve düzenlemelerin belirlenmesi;

(b)Sözleşmenin Afrika'ya özgü koşulları ele alacak şekilde etkin ve pratik bir şekilde uygulanmasının sağlanması; ve

(c)Afrika'nın kurak, yarı kurak ve yarı nemli olan alanlarında çölleşmeyle mücadele ve/veya kuraklığın etkilerini hafifletmeye ilişkin işlem ve etkinliklerin teşvik edilmesidir.

Madde 3 :

AFRİKA BÖLGESİNİN ÖZEL KOŞULLARI

Taraflar, Sözleşme dahilindeki yükümlülüklerini yerine getirirken, bu Ekin uygulanması sürecinde Afrika'nın aşağıda belirtilen özel koşullarını göz önüne alan temel bir yaklaşımı benimseyeceklerdir:

(a) kurak, yarı kurak ve yarı nemli alanların yüksek oranı;

(b) çölleşmeden ve sık tekrarlanan şiddetli kuraklıktan olumsuz yönde etkilenen önemli sayıda ülke ve halk;

(c) etrafı karayla çevrili olan etkilenen ülkeler sayısının çokluğu;

(d) etkilenen ülkelerin çoğunda hüküm süren yaygın yoksulluk, bunlar arasında en az gelişmiş olan ülkelerin sayısının çokluğu ve bu ülkelerin kalkınma hedeflerine ulaşmak için hibe veya ayrıcalıklı şartlarla ödünç para şeklinde dış yardıma önemli ölçüde ihtiyaç duymaları;

(e) bozulan ve dalgalanan ticaret hadleri, dış borçlanma ve politik istikrarsızlıkla daha da kötüleşen ve iç, bölgesel ve uluslararası güçlere neden olan zor sosyo-ekonomik şartlar;

(f) halkların yaşamak için ağırlıklı olarak doğal kaynaklara bel bağlamalarının yanısıra demografik eğilim ve faktörlerin, zayıf bir teknolojik tabanın ve sürdürülebilir nitelikte olmayan üretim uygulamalarının da etkisiyle kaynakların ciddi ölçülerde bozulması;

(g) kurumsal ve yasal çerçevelerin yetersizliği, zayıf altyapı tabanı, yetersiz bilimsel, teknik ve eğitsel kapasiteler sonucunda büyük bir kapasite oluşturma ihtiyacının doğması; ve

(h) etkilenen Afrika ülkelerinin ulusal kalkınma önceliklerinde çölleşmeyle mücadele ve/veya kuraklığın etkilerini hafifletme yönündeki eylemlerin merkezi rolü.

Madde 4 :

AFRİKA ÜLKESİ TARAFLARIN TAAHHÜT VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

1. Afrika ülkesi Taraflar, her biri kendi imkânlarına göre :

(a) yoksulluğu ortadan kaldırmak için gösterdikleri çabalarda, çölleşmeyle mücadele ve/veya kuraklığın etkilerini hafifletmeyi temel bir strateji olarak benimsemeyi;

(b) çölleşmeyle mücadele ve/veya kuraklığın etkilerini hafifletme program ve etkinliklerinde bölgesel işbirliği ve bütünleşmeyi, bağımsızlık ve karşılıklı çıkara dayalı bir dayanışma ve ortaklık ruhuyla güçlendirmeyi;

(c) çölleşme ve kuraklıkla ilgili mevcut kurumları rasyonelleştirmeyi ve güçlendirmeyi, yerine göre mevcut diğer kurumları daha etkinleştirmek ve kaynakların daha verimli kullanılmasını sağlamak için bu kurumların katılımını sağlamayı;

(d) kendi aralarında uygun teknoloji, bilgi, know-how ve uygulamaları kapsayan bilgilerin alışverişini teşvik etmeyi; ve

(e) çölleşme ve/veya kuraklık nedeniyle bozulmuş alanlarda kuraklığın etkilerini hafifletmek için beklenmedik durum planları oluşturmayı yükümlenirler.

2. Etkilenen Afrika ülkesi Taraflar, Sözleşmenin 4 ve 5 inci maddelerinde belirtilen genel ve özel yükümlülükler dahilinde :

(a) kendi ulusal bütçelerinden, ulusal şartlar ve imkânlarla uyumlu ve Afrika'nın çölleşme ve/veya kuraklık olgusuna verdiği yeni önceliği yansıtan uygun mali tahsisleri yapmayı;

(b) daha fazla ademi merkeziyetçilik ve kaynak tasarrufuna yönelik olarak halen devam eden reformları sürdürmeyi ve güçlendirmeyi, yerel halk ve toplulukların katılımını artırmayı; ve

(c) yeni ve ek ulusal finansman kaynaklarını belirleyerek harekete geçirmeyi, yerel finansman kaynaklarını harekete geçirecek mevcut ulusal imkân ve araçları öncelikli olarak çoğaltmayı hedefleyeceklerdir.

Madde 5 :

GELİŞMİŞ ÜLKE TARAFLARIN TAAHHÜT VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

1. Gelişmiş ülke Taraflar, Sözleşmenin 4 üncü, 6 ncı ve 7 nci maddeleri dahilindeki yükümlülüklerini yerine getirirlerken, etkilenen Afrika ülkesi Taraflara öncelik tanyacaklar ve bu bağlamda :

(a) yoksulluğun ortadan kaldırılmasını merkezi bir strateji olarak benimsemelerini göz önüne alarak, diğer hususların yanısıra, karşılıklı olarak mutabık kalındığı üzere ve ulusal politikalara uygun olarak, finansal ve/veya diğer kaynaklara erişimlerini sağlamak ve/veya kolaylaştırmak ve uygun çevre teknoloji ve know-how'ını transfer etmelerini ve uyarlamalarını ve bunlara erişmelerini teşvik ve finanse etmek ve/veya finansmanını kolaylaştırmak suretiyle çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletme çabalarında onlara yardımcı olacak;

(b) çölleşmeyle mücadele ve/veya kuraklığın etkilerini hafifletme amacıyla önemli kaynakların tahsisini sürdürecektir ve/veya bu kaynakları artıracaktır; ve

(c) çölleşmeyle mücadele ve/veya kuraklığın etkilerini hafifletme amacıyla kurumsal çerçevelerini, bilimsel ve teknik imkânlarını, bilgi derleme ve analizini, araştırma ve geliştirme çalışmalarını iyileştirmelerine imkân vermek üzere kapasitelerini güçlendirmelerine yardımcı olacaktır.

2. Diğer ülke Taraflar, gönüllü olarak, etkilenen Afrika ülkesi Taraflara çölleşmeye ilişkin teknoloji, bilgi ve know-how ve/veya finansman kaynakları temin edebilirler. Bu bilgi, know-how ve tekniklerin transferi uluslararası işbirliği ile kolaylaştırılır.

Madde 6 :

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA İÇİN STRATEJİK PLANLAMA ÇERÇEVESİ

1. Ulusal eylem programları, etkilenen Afrika ülkesi Taraflarda sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması için ulusal politikaların formülasyonu şeklindeki daha geniş kapsamlı bir sürecin merkezi ve ayrılmaz bir parçasını teşkil edecektir.

2. Yerel halk ve toplulukların azami ölçüde katılımına imkân veren esnek planlamalı bir stratejiye rehberlik etmek üzere, hükümetin uygun kademelerini, yerel halkları, toplulukları ve sivil toplum kuruluşlarını içeren bir danışma ve katılım süreci başlatılacaktır. Etkilenen Afrika ülkesi Tarafın isteği üzerine bu sürece iki taraflı ve çok taraflı yardım kuruluşları da dahil edilebilir.

Madde 7 :

EYLEM PROGRAMLARININ HAZIRLANMA TAKVİMİ

Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden önce Afrika ülkesi Taraflar, gerekirse uluslararası topluluğun diğer üyeleriyle işbirliği yaparak, Sözleşmenin ulusal, alt-bölgesel ve bölgesel eylem programlarının hazırlanmasına ilişkin hükümlerini geçici olarak mümkün olduğu ölçüde uygulayacaklardır.

Madde 8 :

ULUSAL EYLEM PROGRAMLARININ İÇERİĞİ

1. Sözleşmenin 10 uncu maddesine uygun olarak ulusal eylem programlarının genel stratejisinde, katılım mekanizmalarına ve yoksulluğu ortadan kaldırma stratejilerinin çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletme çalışmalarıyla bütünleştirilmesine dayalı olarak, etkilenen alanlar için entegre yerel kalkınma programları ön plana alınacaktır. Programlarda yerel makamların kapasitelerinin güçlendirilmesi ve yerel halk, topluluk ve grupların aktif katılımının sağlanması hedeflenecek, eğitim ve öğretim, uzmanlığı kanıtlanmış olan sivil toplum kuruluşlarının harekete geçirilmesi ve merkezi olmayan resmi kurumların güçlendirilmesi vurgulanacaktır.

2. Ulusal eylem programları, yerine göre aşağıdaki genel özellikleri içereceklerdir :

(a) ulusal eylem programlarının geliştirilme ve uygulanmasında, sosyal, ekonomik ve ekolojik koşulları göz önüne alarak çölleşmeyle mücadele ve/veya kuraklığın etkilerini hafifletme konusundaki geçmiş tecrübelerin kullanılması;

(b) çölleşmeye ve/veya kuraklığa yol açan faktörlerin, mevcut ve ihtiyaç duyulan kaynak ve kapasitelerin belirlenmesi, bu olgularla mücadele etmek ve /veya sonuçlarını hafifletmek için gerekli politikaların, kurumsal ve diğer yanıt ve önlemlerin oluşturulması; ve

(c) kadınlar, çiftçilik ve otlaklardan yararlananlar da dahil olmak üzere yerel halk ve toplulukların katılımının artırılması ve yönetimde onlara daha fazla sorumluluk aktarılması.

3. Ulusal eylem programları, yerine göre aşağıdaki hususları da kapsamalıdır :

(a) yoksulluğu ortadan kaldırmak amacıyla ekonomik ortamı iyileştirecek önlemler :

(i) – tarım ve hayvancılık ürünleri için pazarlar oluşturarak;

– yerel gereksinimlere uygun mali enstrümanlar yaratarak,

– tarımda çeşitliliği ve tarımsal girişimleri teşvik ederek, ve

– tarım benzeri veya tarım dışı türden ekonomik faaliyetleri geliştirerek,

özellikle topluluğun en yoksul üyelerinin gelir ve istihdam imkânlarının artırılması;

(ii) – üretken yatırım ve üretim araçlarına erişim için teşvikleri ve

– büyümeyi teşvik eden fiyat ve vergi politikaları ile ticari uygulamaları

yaratarak kırsal ekonomilerin uzun dönemli beklentilerinin iyileştirilmesi;

(iii) arazi üzerindeki nüfus baskısını azaltacak nüfus ve göç politikalarının belirlenmesi ve uygulanması; ve

(iv) gıda güvenliği amacıyla kuraklığa dayanıklı bitkilerin ve entegre kuru tarım sistemlerinin kullanılmasının teşvik edilmesi.

(b) doğal kaynakları koruyacak önlemler :

- (i) – tarımsal arazi ve otlaklar,
- bitki örtüsü ve doğal yaşam,
- ormanlar,
- su kaynakları ve
- biyolojik çeşitlilik

de dahil olmak üzere doğal kaynakların entegre ve sürdürülebilir yönetiminin sağlanması;

(ii) kamu bilincinin güçlendirilmesi ve çevresel eğitim kampanyaları için eğitim verilmesi ve doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimine ilişkin teknikler hakkında bilgilerin yaygınlaştırılması; ve

(iii) farklı enerji kaynaklarının geliştirilmesi ve etkin kullanımının sağlanması, alternatif enerji kaynaklarının, özellikle güneş enerjisi, rüzgar enerjisi ve biyogazın teşviki ve hassas doğal kaynaklar üzerindeki yükü hafifletecek teknolojilerin transferi, edinimi ve uyarlanması için somut düzenlemelerin yapılması,

(c) kurumsal örgütlenmeyi geliştirecek önlemler :

(i) bir arazi kullanımı planlama politikası çerçevesinde merkezi hükümet ve yerel makamların rol ve sorumluluklarının belirlenmesi;

(ii) aktif bir ademi merkeziyet politikasının teşviki, yönetim ve karar alma sorumluluğunun yerel makamlara devri, inisiyatifin ve yerel toplulukların sorumluluk almalarının ve yerel yapıların oluşturulmasının teşviki; ve

(iii) arazi tasarrufunun yerel halklar açısından güvenceye alınmasını sağlayacak şekilde, doğal kaynak yönetiminin kurumsal ve düzenleyici çerçevelerinin ayarlanması.

(d) Çölleşme hakkındaki bilgileri iyileştirecek önlemler :

(i) çölleşmenin bilimsel, teknik ve sosyo-ekonomik yönleri üzerine araştırmaların ve bilgi derleme, işleme ve alışverişinin teşviki;

(ii) daha iyi anlamak ve analiz sonuçlarını işlevsel boyutlara aktarmak üzere ulusal araştırma ve bilgi toplama, işleme, değişim ve analiz imkânlarının iyileştirilmesi; ve

(iii) – etkilenen alanlarda sosyo-ekonomik ve kültürel eğilimlerin,

– doğal kaynaklarda niteliksel ve niceliksel eğilimlerin ve

– iklim ile çölleşme arasındaki etkileşimin

orta ve uzun dönemli olarak incelenmesinin teşviki.

(e) Kuraklığın etkilerini izlemek ve değerlendirmek için önlemler :

(i) bölgesel kuraklık ve çölleşme üzerinde doğal iklim değişkenliğinin etkilerini değerlendirmek ve/veya kuraklığın etkilerini hafifletme çabalarında mevsimlere ve yıllara göre iklim değişikliği tahminlerinden yararlanmak üzere stratejiler oluşturulması;

4340

11.2.1998

(ii) erken uyarı ve tepki kapasitesinin iyileştirilmesi, acil kurtarma ve gıda yardımının etkin şekilde yönetimi, kuraklığa yatkın alanlarda gıda depolama ve dağıtım sistemlerinin, sığır koruma programlarının, bayındırlık işlerinin ve alternatif yaşam yollarının geliştirilmesi; ve

(iii) daha iyi politika formülasyonlarını ve tepkileri kolaylaştırmak üzere kaynak bozulmasının süreç ve dinamikleri hakkında güvenilir ve zamanında bilgi temini için ekolojik bozulmanın izlenmesi ve değerlendirilmesi.

Madde 9 :

ULUSAL EYLEM PROGRAMLARININ HAZIRLANMASI, UYGULAMA VE DEĞERLENDİRME GÖSTERGELERİ

Her etkilenen Afrika ülkesi Taraf, ulusal eylem programının hazırlanması, uygulanması ve değerlendirilmesinde katalizör işlevi görecektir. Söz konusu koordinasyon mercii, 3 üncü maddenin ışığında, yerine göre :

(a) yerel halk ve toplulukların katılımını gerektiren ve yerel olarak yönlendirilen bir danışma süreci ile başlayarak ve yerel idari makamların, gelişmiş ülke Tarafların, hükümetler arası kuruluşların ve sivil toplum kuruluşlarının işbirliğiyle, ulusal düzeyde ilgili olanlarla ilk istişarelere dayanarak, eylemlerin belirlenmesini ve gözden geçirilmesini üstlenecek;

(b) kalkınmayı ve sürdürülebilir arazi kullanımını etkileyen kısıtlama, gereksinim ve açıkların teşhis ve analizini yapacak, devam eden ilgili çalışmalardan tam olarak yararlanarak tekrarları önlemek üzere pratik önlemler tavsiye edecek ve elde edilen sonuçların uygulanmasını teşvik edecek;

(c) etkilenen alanlarda halkın aktif katılımını sağlamak üzere etkileşimli ve esnek yaklaşımlara dayalı proje etkinliklerini tasarlayacak, formüle edecek ve kolaylaştıracak, bu etkinliklerin olumsuz etkilerini en aza indirecek, mali yardım ve teknik işbirliği gereksinimlerini belirleyecek ve önceliklerini saptayacak,

(d) kısa, orta ve uzun dönemli eylemleri kapsayan ulusal eylem programlarının ve program uygulamalarının ölçüm ve değerlendirmelerini sağlayacak anlamlı, niceliksel olarak belirlenebilir ve kolay doğrulanabilir göstergeler oluşturacak; ve

(e) ulusal eylem programlarının uygulanması hakkında ilerleme raporları hazırlayacaktır.

Madde 10 :

ALT-BÖLGESEL EYLEM PROGRAMLARININ ÖRGÜTSEL ÇERÇEVESİ

1. Sözleşmenin 4 üncü maddesi uyarınca Afrika ülkesi Taraflar, orta, doğu, kuzey, güney ve batı Afrika için alt-bölgesel eylem programlarının hazırlanmasında ve uygulanmasında işbirliği yapacaklar ve bu yönden aşağıdaki sorumlulukları ilgili alt-bölgesel hükümetler arası örgütlere devredilebileceklerdir :

(a) hazırlık çalışmalarında odak noktası sağlanması ve alt-bölgesel eylem programı uygulamalarının koordinasyonu;

(b) ulusal eylem programlarının hazırlık ve uygulamalarında yardım;

(c) bilgi, tecrübe ve know-how alışverişinin kolaylaştırılması ve ulusal mevzuatların gözden geçirilmesi hakkında tavsiyelerde bulunulması; ve

(d) alt-bölgesel eylem programlarının uygulanmasına ilişkin diğer sorumluluklar.

2. Uzmanlaşmış alt-bölgesel kurumlar talep edildiğinde kendi uzmanlık alanlarındaki faaliyetlere destek sağlayabilir ve/veya bunların koordinasyon sorumluluğunu üstlenebilirler.

Madde 11 :

ALT-BÖLGESEL EYLEM PROGRAMLARININ HAZIRLANMASI VE İÇERİĞİ

Alt-Bölgesel eylem programları, alt-bölgesel düzeyde daha iyi ele alınabilen sorunlara odaklanacak ve paylaşılan doğal kaynakların yönetimi için gerekirse mekanizmalar getireceklerdir. Bu mekanizmalar, çölleşme ve/veya kuraklıkla ilgili sınır ötesi problemleri etkin bir şekilde ele alacak ve ulusal eylem programlarının uyumlu biçimde uygulanmalarında destek sağlayacaklardır. Alt-bölgesel eylem programları için öncelik alanları, yerine göre :

(a) sınır ötesi doğal kaynakların duruma göre iki taraflı veya çok taraflı mekanizmalarla sürdürülebilir yönetimi için ortak programlar;

(b) alternatif enerji kaynakları geliştirme programlarının koordinasyonu;

(c) zararlılar ile bitki ve hayvan hastalıklarının kontrol ve yönetiminin koordinasyonu;

(d) alt-bölgesel düzeyde daha iyi yürütülen veya desteklenen kapasite oluşturma, eğitim ve halkı bilinçlendirme faaliyetleri;

(e) özellikle klimatoloji, meteoroloji ve hidroloji alanlarında veri toplama ve değerlendirme, bilgi paylaşma ve proje izleme ağı da dahil olmak üzere bilimsel ve teknik işbirliği, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin koordinasyonu ve önceliklerinin belirlenmesi;

(f) çevresel kaynaklı göçlerden doğan problemlere eğilen önlemler de dahil olmak üzere, kuraklığın etkilerini hafifletecek erken uyarı sistemleri ve ortak planlama;

(g) özellikle yerel halk ve toplulukların katılımına ilişkin olarak tecrübeleri paylaşma yollarının araştırılması, arazi kullanma yönetiminin iyileştirilmesi ve uygun teknolojilerin kullanılması için yapabilir kılan bir ortamın yaratılması;

(h) teknik hizmetleri sağlayan ve koordine eden alt-bölgesel örgütlerin kapasitelerinin güçlendirilmesi ve alt-bölgesel merkez ve kurumların oluşturulması, yeniden yönlendirilmesi ve güçlendirilmesi; ve

(i) bölgesel pazarlama rejimlerinin koordinasyonu ve ortak altyapı için politikalar da dahil olmak üzere, etkilenen alanlar ve halklar üzerinde etkisi olan ticaret ve benzeri alanlarda politikalar geliştirilmesi üzerinde odaklanacaktır.

Madde 12 :

BÖLGESEL EYLEM PROGRAMININ ÖRGÜTSEL ÇERÇEVESİ

1. Sözleşmenin 11 inci maddesine göre, Afrika ülkesi Taraflar bölgesel eylem programının hazırlık ve uygulama usullerini birlikte tespit edeceklerdir.

2. Taraflar, Afrika ülkesi Tarafların Sözleşme dahilindeki yükümlülüklerini yerine getirmelerine yardımcı olmalarını sağlamak üzere, ilgili Afrika bölgesel kurum ve örgütlerine uygun destekleri sağlayabilirler.

Madde 13 :

BÖLGESEL EYLEM PROGRAMININ İÇERİĞİ

Bölgesel eylem programı yerine göre aşağıdaki öncelik alanlarında çölleşmeyle mücadele ve/veya kuraklığın etkilerini hafifletmeye ilişkin önlemleri içerir :

(a) kilit politika alanlarında bölgesel mutabakat oluşturmak için, alt-bölgesel eylem programlarında, alt-bölgesel örgütlerle düzenli istişareler de dahil olmak üzere bölgesel işbirliğinin ve koordinasyonun oluşturulması;

(b) bölgesel düzeyde daha iyi uygulanan faaliyetlerde kapasite oluşturmanın teşviki;

(c) Sözleşmenin 4 üncü madde 2 (b) paragrafını göz önüne alarak, etkilenen alanlarda etkisi olan global ekonomik ve sosyal meselelere uluslararası toplulukla birlikte çözümler aranması,

(d) Afrika ve alt-bölgelerindeki ve diğer etkilenen bölgelerdeki etkilenen ülke Taraflar arasında bilgilerin ve uygun tekniklerin, teknik know-how ve ilgili tecrübelerin değiş tokuşunun teşviki; özellikle klimatoloji, meteoroloji, hidroloji, su kaynakların geliştirilmesi ve alternatif enerji kaynakları alanlarında bilimsel ve teknolojik işbirliğinin teşviki; alt-bölgesel ve bölgesel araştırma faaliyetlerinin koordinasyonu; araştırma ve geliştirmede bölgesel önceliklerin saptanması;

(e) sistematik gözlem, değerlendirme ve bilgi alışverişi ağlarının koordinasyonu, bunların dünya çapındaki ağlarla bütünleştirilmesi; ve

(f) bölgesel ve alt-bölgesel erken uyarı sistemlerinin ve kuraklığa ilişkin acil durum planlarının koordinasyonu ve takviyesi.

Madde 14 :

MALİ KAYNAKLAR

1. Sözleşmenin 20 nci maddesi ve 4 üncü maddenin 2 nci paragrafı uyarınca, etkilenen Afrika ülkesi Taraflar mali kaynakları harekete geçirici bir makro ekonomik çerçeve sağlamaya gayret edecekler ve kaynakların, duruma göre sivil toplum kuruluşlarının aracılığı da dahil olmak üzere, yerel kalkınma programlarına daha etkin biçimde kanalize edilmesinin politika ve usullerini geliştireceklerdir.

4340

11.2.1998

2. Sözleşmenin 21 inci maddesinin 4 üncü ve 5 inci paragrafları uyarınca, Taraflar mevcut kaynakların rasyonel kullanımını sağlamak, kaynak tahsisindeki boşlukları saptamak ve eylem programlarının uygulanmasını kolaylaştırmak için ulusal, alt-bölgesel, bölgesel ve uluslararası düzeylerdeki fon kaynaklarının envanterini çıkarmayı kabul ederler. Bu envanter düzenli olarak gözden geçirilip güncelleştirilecektir.

3. Sözleşmenin 7 nci maddesiyle uyumlu olarak, gelişmiş ülke Taraflar, 18 inci maddede bahsedilen ortaklık anlaşma ve düzenlemelerine dayanarak ve diğer hususların yanısıra Sözleşmenin 4 üncü maddesinin 2 (b) paragrafına göre borç, uluslararası ticaret ve pazarlama düzenlemelerine ilişkin hususlara gereken dikkati göstererek, etkilenen Afrika ülkesi Taraflara önemli ve/veya daha fazla kaynakları tahsis etmeyi ve başka biçimlerde yardım sağlamayı sürdürecektir.

Madde 15 :

MALİ MEKANİZMALAR

1. Sözleşmenin etkilenen Afrika ülkesi Taraflara öncelik tanınmasını vurgulayan ve bu bölgede hüküm süren özel durumu göz önüne alan 7 nci maddesine uygun olarak Taraflar, başta

(a) mali kaynakları yerel düzeye kanalize etmek için ulusal çöleşme fonları gibi mekanizmaların kurulmasının kolaylaştırılması ve

(b) alt-bölgesel ve bölgesel düzeyde mevcut fon ve mali mekanizmaların güçlendirilmesi olmak üzere, Sözleşmenin 21 inci maddesinin 1 (d) ve (e) paragraflarının hükümlerini Afrika'da uygulamaya özel olarak dikkat edeceklerdir.

2. Sözleşmenin 20 nci ve 21 nci maddelerine uygun olarak, Afrika Kalkınma Bankası ve Afrika Kalkınma Fonu da dahil olmak üzere ilgili bölgesel ve alt-bölgesel mali kurumların yönetim organlarına da üye olan Taraflar, söz konusu kurumların bu Ekin uygulanmasına hizmet eden etkinliklerine gereken önceliğin tanınması ve dikkatin gösterilmesi için sarfedilen çabaları teşvik edeceklerdir.

3. Taraflar, fonların etkilenen Afrika ülkesi Taraflara kanalize edilme usullerini mümkün olduğunca basitleştirecek ve hızlandıracaklardır.

Madde 16 :

TEKNİK YARDIM VE İŞBİRLİĞİ

Taraflar, her biri kendi imkânlarına göre, proje ve programların etkinliğini artırmak amacıyla, diğer hususların yanısıra :

(a) destekleme önlemlerinin maliyetini sınırlandırarak, özellikle genel giderleri dondurarak (ki her halde projenin verimini azamiye çıkarmak için bu maliyetler toplam proje maliyetinin yeterince ufak bir yüzdesi olmalıdır);

(b) yetkin ulusal uzmanlardan ve/veya gerekirse alt-bölge ve/veya bölge içindeki yetkin uzmanlardan proje tasarımı, hazırlık ve uygulamalarda yararlanılmasına ve eğer yoksa yerel uzmanlıkların oluşturulmasına öncelik tanıyarak; ve

(c) sağlanacak teknik yardımın yönetim ve koordinasyonunu etkin bir biçimde yaparak ve bu yardımları verimli bir biçimde kullanarak

Afrika ülkesi Taraflara yapılan teknik yardımları ve bu ülkelerle işbirliğini rasyonelleştirmeyi üstlenirler.

Madde 17 :

**ÇEVRESEL YÖNDEN SAĞLIKLI TEKNOLOJİLERİN TRANSFERİ, EDİNİMİ,
UYARLANMASI VE BU TEKNOLOJİLERE ERİŞİM**

Sözleşmenin teknoloji transferi, edinimi, uyarlanması ve geliştirilmesine ilişkin 18 inci maddesini uygularken, Taraflar, Afrika ülkesi Taraflara çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletme stratejilerini uygulayabilmeleri için öncelik tanımayı ve gerektiğinde bilimsel araştırma ve geliştirme, bilgilerin derlenmesi ve yayılması alanlarında kapasite oluşumunu güçlendirmek amacıyla bu ülkelerle birlikte yeni ortaklık ve işbirliği modelleri geliştirmeyi taahhüt ederler.

Madde 18 :

KOORDİNASYON VE ORTAKLIK ANLAŞMALARI

1. Afrika ülkesi Taraflar, ulusal, alt-bölgesel ve bölgesel eylem programlarının hazırlık, müzakere ve uygulamalarını koordinasyonlu olarak yapacaklardır. Bu sürece yerine göre diğer Tarafları ve ilgili hükümetler arası kuruluşlar ile sivil toplum kuruluşlarını dahil edebilirler.

2. Söz konusu koordinasyonun amacı, mali ve teknik işbirliğinin Sözleşmeye uygunluğunu sağlamak ve kaynakların kullanım ve idaresine gereken sürekliliği kazandırmaktır.

3. Afrika ülkesi Taraflar, ulusal, alt-bölgesel ve bölgesel düzeylerde danışma süreçleri düzenleyeceklerdir. Bu danışma süreçleri :

(a) ulusal, alt-bölgesel ve bölgesel eylem programlarına dayalı ortaklık anlaşmalarının görüşülmesi ve sonuçlandırılması için bir forum görevini görebilecek; ve

(b) Afrika ülkesi Tarafların ve diğer danışma grubu üyelerinin programlara katkılarını somutlaştırabilecek, uygulama ve değerlendirme göstergelerine ilişkin anlaşma ve öncelikler ile uygulamalar için fon sağlama düzenlemelerini belirleyebilecektir.

4. Daimi Sekreteryaya, Afrika ülkesi Tarafların isteği üzerine, Sözleşmenin 23 üncü maddesi uyarınca :

(a) etkin danışma düzenlemelerinin örgütlenmesi hakkında, benzer düzenlemelerin getirdiği tecrübeler temelinde tavsiyelerde bulunarak;

(b) danışma toplantı ve süreçlerine ilişkin bilgileri ilgili iki taraflı ve çok taraflı kurumlara ileterek ve onların aktif katılımını teşvik ederek; ve

(c) danışma düzenlemelerinin kurulması veya geliştirilmesiyle ilgili olabilecek diğer bilgileri sağlayarak söz konusu danışma süreçlerinin işlemlerini kolaylaştırabilir :

5. Alt-bölgesel ve bölgesel koordinasyon organları, diğer hususların yanısıra :

(a) ortaklık anlaşmalarında uygun düzeltmeler tavsiye edecek;

(b) mutabık kalınan alt-bölgesel ve bölgesel programların uygulanmasını izleyecek, değerlendirecek ve raporlayacak; ve

(c) Afrika ülkesi Taraflar arasında etkin iletişim ve işbirliğini sağlamayı hedefleyeceklerdir.

6. Danışma grupları yerine göre Hükümetlerin, ilgilenen grupların ve bağış yapanların, Birleşmiş Milletler sistemindeki ilgili organ, fon ve programların, ilgili alt-bölgesel ve bölgesel kuruluşların ve ilgili sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinin katılımına açık olacaktır. Her danışma grubunun yönetim ve işleyiş tarzı, söz konusu gruba katılanlar tarafından saptanacaktır.

7. Sözleşmenin 14 üncü maddesi uyarınca, gelişmiş ülke Taraflar, aralarında kendi inisiyatifleri ile ulusal, alt-bölgesel ve bölgesel düzeylerde gayrı resmi bir danışma ve koordinasyon süreci oluşturmaları ve etkilenen Afrika ülkesi Tarafların veya ilgili alt-bölgesel ya da bölgesel örgütlerin isteği üzerine uygulamayı kolaylaştırmak için yardım gereksinimlerini değerlendirip yanıtlayabilecek bir ulusal, alt-bölgesel veya bölgesel danışma sürecine katılmalıdırlar.

Madde 19 :

İZLEME DÜZENLEMELERİ

Bu Ekin uygulanmasının izlenmesi, Sözleşmeye göre Afrika ülkesi Taraflarca aşağıdaki şekilde yapılacaktır :

(a) ulusal düzeyde, bileşimi her bir etkilenen Afrika ülkesi Tarafça belirlenecek, yerel toplulukların temsilcilerini kapsayan ve 9 uncu maddede belirtilen ulusal koordinasyon organının nezaretinde işleyen bir mekanizma ile;

(b) alt-bölgesel düzeyde, bileşimi ve işleyiş tarzı söz konusu alt-bölgedeki Afrika ülkesi Taraflarca belirlenecek disiplinler arası bir bilimsel ve teknik danışma komitesi ile; ve

(c) bölgesel düzeyde, Afrika Ekonomik Topluluğu'nun kuruluşuna dair Antlaşmanın ilgili hükümlerine göre tanımlanan mekanizmalar ve bir Afrika Bilimsel ve Teknik Danışma Komitesi ile.

EK II

ASYA İÇİN BÖLGESEL UYGULAMA EKİ :

Madde 1 :

AMAÇ

Bu Ek'in amacı, Asya bölgesindeki özel koşulların ışığında, bu bölgedeki etkilenen ülke Taraflarda Sözleşmenin etkin bir şekilde uygulanması için rehber ilke ve düzenlemeleri sağlamaktır.

Madde 2 :

ASYA BÖLGESİNİN ÖZEL KOŞULLARI

Taraflar, Sözleşme dahilindeki yükümlülüklerini yerine getirirken, bölgedeki etkilenen ülke Taraflarda farklı derecelerde geçerli olan aşağıdaki özel koşulları yerine göre göz önüne alacaklardır :

(a) çölleşme ve kuraklıktan etkilenen veya etkilenmeye açık olan alanların yüksek oranı ve bu alanların iklim, topoğrafya, arazi kullanımı ve sosyo-ekonomik sistemler bakımından geniş çeşitliliği;

(b) geçim için doğal kaynaklar üzerinde yoğun baskı;

(c) yaygın yoksullukla doğrudan ilgili olan ve arazinin bozulmasının yanısıra kıt su kaynakları üzerinde de baskı oluşturan üretim sistemlerinin varlığı;

(d) dünya ekonomik konjonktürünün ve yoksulluk, kötü sağlık ve beslenme, gıda güvencesinden yoksunluk, göç, zorunlu göç ve demografik dinamikler gibi sosyal problemlerin önemli etkisi;

(e) genişleyen fakat henüz yetersiz kalan ulusal çölleşme ve kuraklık problemleriyle mücadele kapasiteleri ve kurumsal çerçeveleri; ve

(f) çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletmeye ilişkin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmak için uluslararası işbirliğine olan ihtiyaçları.

Madde 3 :

ULUSAL EYLEM PROGRAMLARININ ÇERÇEVESİ

1. Ulusal eylem programları, bölgedeki etkilenen ülke Tarafların sürdürülebilir kalkınmaya ilişkin daha kapsamlı ulusal politikalarının ayrılmaz bir parçası olacaktır.

2. Etkilenen ülke Taraflar, Sözleşmenin 9-11 inci maddeleri uyarınca ve 10 uncu maddenin 2 (f) paragrafına özel dikkat göstererek ulusal eylem programları geliştireceklerdir. İki taraflı ve çok taraflı işbirliği kurumları da yerine göre ilgili etkilenen ülke Tarafın isteği üzerine bu sürece dahil edilebilecektir.

Madde 4 :

ULUSAL EYLEM PROGRAMLARI

1. Bölgedeki etkilenen ülke Taraflar ulusal eylem programlarını hazırlar ve uygularken, her biri kendi koşul ve politikalarına uygun olarak, diğer hususların yanısıra :

(a) eylem programlarının hazırlık, koordinasyon ve uygulamasından sorumlu uygun organları belirleyebilir;

(b) yerel topluluklar da dahil olmak üzere etkilenen topluları, yerel makamların ve ilgili ulusal kuruluşlar ile sivil toplum kuruluşlarının işbirliği ile yerel olarak yönlendirilen bir danışma süreci içinde eylem programlarının geliştirme, koordinasyon ve uygulamasına katabilir;

(c) çölleşmenin sebep ve sonuçlarını değerlendirmek ve eylem için öncelikli alanları saptamak üzere etkilenen alanlarda çevrenin durumunu inceleyebilir;

(d) strateji tasarlamak ve eylem programlarındaki faaliyetleri detaylandırmak için, çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletmeye ilişkin geçmiş ve mevcut programları etkilenen toplumların katılımıyla değerlendirebilir;

(e) (a)'dan (d)'ye kadar olan fıkralarda belirtilen faaliyetlerde edinilen bilgilere dayanarak teknik ve mali programlar hazırlayabilir;

(f) eylem programlarının uygulamasını değerlendirmek üzere usulleri ve kıyas kriterlerini geliştirerek kullanabilir;

(g) drenaj havzalarının entegre yönetimini, toprak kaynaklarının korunmasını, su kaynaklarının zenginleştirilmesini ve daha verimli kullanılmasını teşvik edebilir;

(h) klimatolojik, meteorolojik, hidrolojik, biyolojik ve diğer ilgili faktörleri göz önüne alarak, çölleşme ve kuraklığa yatkın alanlarda bilgi, değerlendirme, izleme ve erken uyarı sistemlerini kurabilir ve/veya güçlendirebilir; ve

(i) mali ve teknik kaynaklar da dahil olmak üzere uluslararası işbirliğinin söz konusu olduğu durumlarda, eylem programlarını destekleyici uygun düzenlemeleri bir ortaklık ruhu içinde formüle edebilirler.

2. Sözleşmenin 10 uncu maddesine uygun olarak, ulusal eylem programlarının genel stratejisinde, katılımcı mekanizmalara ve yoksulluğu ortadan kaldırma stratejilerinin çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletme çabaları ile bütünleştirilmesine dayalı olarak etkilenen alanlar için entegre yerel kalkınma programları vurgulanacaktır. Eylem programlarındaki sektörel önlemler, 2 (a) maddesinde sözü geçen bölgede etkilenen alanların çok çeşitli oluşu göz önüne alınarak öncelik gruplarına ayrılacaktır.

Madde 5 :

ALT-BÖLGESEL VE ORTAK EYLEM PROGRAMLARI

1. Sözleşmenin 11 inci maddesine uygun olarak, Asya'daki etkilenen ülke Taraflar, ulusal eylem programlarının tamamlanması ve daha etkin uygulanması amacıyla, yerine göre alt-bölgesel veya ortak eylem programlarının hazırlık ve uygulaması için diğer Taraflarla danışma ve işbirliği üzerinde karşılıklı anlaşmaya varabilirler. Her iki durumda da, ilgili Taraflar, iki taraflı veya ulusal örgütler de dahil olmak üzere alt-bölgesel örgütlere veya uzmanlaşmış kurumlara programların hazırlanması, koordinasyonu ve uygulanmasına ilişkin sorumluluklar aktarılmasına birlikte karar verebilirler. Söz konusu örgüt veya kurumlar, Sözleşmenin 16-18 inci maddelerine uygun eylemlerin teşvik ve koordinasyonunda odak noktası işlevini de görebilirler.

2. Alt-bölgesel veya ortak eylem programları hazırlanır ve uygulanırken, bölgedeki etkilenen ülke Taraflar, diğer hususların yanı sıra :

(a) bu programlarla daha iyi karşılanabilecek olan çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletmeye ilişkin öncelikleri ve bu programlarla etkin bir biçimde yürütülebilecek ilgili faaliyetleri ulusal kurumlarla işbirliği yaparak belirleyecek;

(b) ilgili bölgesel, alt-bölgesel ve ulusal kurumların işlevsel kapasite ve faaliyetlerini değerlendirecek;

(c) bölge veya alt-bölgedeki bütün veya bazı Tarafları kapsayan çölleşme ve kuraklıkla ilgili mevcut programları ve bunların ulusal eylem programları ile ilişkisini değerlendirecek; ve

(d) mali ve teknik kaynaklar da dahil olmak üzere uluslararası işbirliğinin söz konusu olduğu durumlarda, programları destekleyecek yerine göre iki taraflı ve/veya çok taraflı düzenlemeleri bir ortaklık ruhu içinde formüle edeceklerdir.

3. Alt-bölgesel veya ortak eylem programları, çölleşmeye ilişkin olarak sınır ötesi doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi için üzerinde uzlaşmış ortak programları, koordinasyon önceliklerini ve kapasite oluşturma, bilimsel ve teknik işbirliği, özellikle de kuraklığa karşı erken uyarı sistemleri, bilgi paylaşımı, ilgili alt-bölgesel ve sair örgüt ve kurumları güçlendirecek araçlar gibi alanlardaki diğer etkinlikleri kapsayabilecektir.

Madde 6

BÖLGESEL FAALİYETLER

Alt-bölgesel veya ortak eylem programlarını zenginleştirmek için yürütülen bölgesel faaliyetler arasında, diğer hususların yanısıra ulusal, alt-bölgesel ve bölgesel düzeylerde koordinasyon ve işbirliği için kurum ve mekanizmaları güçlendirilmesini ve Sözleşmenin 16-19 uncu maddelerinin uygulanmasını teşvik etmeye yönelik önlemler de bulunabilir. Bu faaliyetler arasında aşağıdakiler de yer alabilir :

(a) teknik işbirliği ağlarının teşviki ve güçlendirilmesi;

(b) teknoloji, bilgi, know-how ve uygulamaların, keza geleneksel ve yerel teknoloji ve know-how'ların envanterinin çıkarılması, bunların yayılmasının ve kullanılmasının teşviki;

(c) teknoloji transferi gereksinimlerinin değerlendirilmesi, bu teknolojilerin uyarlanmasının ve kullanılmasının teşviki; ve

(d) halkı bilinçlendirme programlarının ve her düzeyde kapasite oluşturma teşviki, insan kaynaklarını geliştirmek için eğitim, araştırma ve geliştirme çalışmalarının güçlendirilmesi ve sistemler kurulması.

Madde 7 :

MALİ KAYNAK VE MEKANİZMALAR

1. Taraflar, Asya bölgesinde çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletmenin önemini göz önüne alarak, Sözleşmenin 20 nci ve 21 inci maddeleri gereğince önemli mali kaynakların harekete geçirilmesini ve kullanılabilir mali mekanizmalar olmasını teşvik edeceklerdir.

2. Sözleşmeye uygun olarak ve 8 inci maddede öngörülen koordinasyon mekanizmasına dayanarak ve ulusal kalkınma politikaları uyarınca, etkilenen ülke Taraflar münferit veya müşterek olarak :

(a) çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletme faaliyetlerinde somut sonuçlar elde etmek için, kamu ve özel sektör yatırımları yoluyla fon temini mekanizmalarını güçlendiren ve rasyonelleştiren önlemleri alacak;

(b) başta mali, teknik ve teknolojik alanlar olmak üzere ulusal çalışmalarını destekleyen uluslararası işbirliği gereksinimlerini belirleyecek; ve

(c) Sözleşmenin uygulanmasını sağlamak için iki taraflı ve/veya çok taraflı mali işbirliği kurumlarının katılımını teşvik edeceklerdir.

3. Taraflar, fonların bölgedeki etkilenen ülke Taraflara kanalize edilme usullerini mümkün olduğunca basitleştirecek ve hızlandıracaklardır.

Madde 8 :

İŞBİRLİĞİ VE KOORDINASYON MEKANİZMALARI

1. Etkilenen ülke Taraflar, 4 üncü madde 1 (a) paragrafına göre belirlenen uygun kurumlar aracılığıyla, bölgedeki diğer Taraflar da duruma bağlı olarak, diğer hususların yanısıra :

(a) veri, tecrübe, bilgi ve know-how alışverişini;

(b) alt-bölge ve bölge düzeyindeki eylemlerde iki taraflı ve çok taraflı düzenlemeleri de içine alacak şekilde işbirliği ve koordinasyonu;

(c) 5-7 nci maddeler uyarınca bilimsel, teknik, teknolojik ve mali işbirliğinin teşvikini;

(d) dışarıyla işbirliği gereksinimlerinin belirlenmesini; ve

(e) eylem programı uygulamalarının takip ve değerlendirilmesini sağlayan bir mekanizma kurabilirler.

2. Etkilenen ülke Taraflar 4 üncü madde 1 (a) paragrafına göre belirlenen uygun kurumlar aracılığıyla, bölgedeki diğer Taraflar da duruma bağlı olarak, ulusal, alt-bölgesel ve ortak eylem programlarıyla ilgili danışma ve koordinasyon yolunu seçebilirler. Diğer Tarafları ve ilgili hükümetler arası kuruluşlar ile sivil toplum kuruluşlarını da duruma göre bu sürece katabilirler.

Böyle bir koordinasyonla, diğer hususların yanısıra, Sözleşmenin 20 nci ve 21 inci maddelerine göre uluslararası işbirliği imkânları üzerinde mutabakat sağlanmasına, teknik işbirliğinin geliştirilmesine ve kaynakların etkin kullanılacak tarzda yönlendirilmesine çalışılacaktır.

3. Bölgedeki etkilenen ülke Taraflar periyodik koordinasyon toplantıları yapacak ve Daimi Sekreteryaya bu ülkelerin talebi üzerine Sözleşmenin 23 üncü maddesi uyarınca :

(a) benzer başka düzenlemelerden edinilen tecrübeye dayanarak etkin koordinasyon düzenlemelerinin organizasyonu hakkında tavsiyelerde bulunarak;

(b) ilgili iki taraflı ve çok taraflı kuruluşları koordinasyon toplantıları hakkında bilgilendirerek ve onların aktif katılımını teşvik ederek; ve

(c) koordinasyon süreçlerinin kurulmasına veya geliştirilmesine ilişkin diğer bilgileri sağlayarak bu koordinasyon toplantılarının yapılmasını kolaylaştıracaktır.

EK III

LATİN AMERİKA VE KARAYİBLER İÇİN BÖLGESEL UYGULAMA EKİ :

Madde 1 :

AMAÇ

Bu Ek'in amacı, Latin Amerika ve Karayibler bölgesindeki özel koşulların ışığında Sözleşmenin uygulanması için rehber ilkeleri sağlamaktır.

Madde 2 :

LATİN AMERİKA VE KARAYİBLER BÖLGESİNİN ÖZEL ŞARTLARI

Taraflar, Sözleşme hükümlerine uygun olarak, bölgenin aşağıdaki özel şartlarını dikkate alacaklardır :

(a) hassas durumda olan ve çölleşme ve/veya kuraklıktan ciddi şekilde etkilenen ve bulunduğu yere bağlı olarak çok farklı özellikler gösterebilen geniş sahaların varlığı; bu birikimli ve giderek yoğunlaşan sürecin bölgede dünyanın en geniş biyolojik çeşitlilik özelliğine sahip kaynaklarından birinin bulunması nedeniyle daha da vahimleşen olumsuz sosyal, kültürel, ekonomik ve çevresel etkilerinin bulunması;

(b) tarım, balıkçılık ve orman ürünlerinin pazarlarını etkileyen dış borçlanma ve kötüye giden ticari uygulama ve şartlar gibi uluslararası ekonomik faktörler de dahil olmak üzere ekonomik, kültürel, sosyal, politik, biyolojik ve fiziksel faktörlerin karmaşık etkileşimleri sonucunda, etkilenen alanlarda sürdürülemez kalkınma uygulamalarının sıklıkla kullanılması; ve

(c) çölleşme ve kuraklığın ana sonucu olan ve tarım, hayvancılık ve ormancılık verimlerinde azalma ve biyolojik çeşitlilik kaybı şeklinde kendini gösteren, ekosistemlerin üretkenliğinde hızlı bir düşme; bunun sosyal yönden yoksullaşma, göç, iç nüfus hareketleri ve yaşam kalitesinin bozulması ile sonuçlanması; dolayısıyla bölgenin her ülkedeki çevresel, ekonomik ve sosyal duruma uygun olan sürdürülebilir kalkınma modellerini teşvik ederek çölleşme ve kuraklık problemlerine karşı entegre bir yaklaşımı benimsemek zorunda olması.

Madde 3 :

EYLEM PROGRAMLARI

1. Sözleşmeye ve özellikle de Sözleşmenin 9-11 inci maddelerine göre ve ulusal kalkınma politikalarına uygun olarak, bölgedeki etkilenen ülke Taraflar, çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletme amaçlı ulusal eylem programlarını sürdürebilir kalkınma ile ilgili ulusal politikalarının ayrılmaz bir parçası olarak hazırlayacak ve uygulayacaklardır. Bölgenin gereksinimlerine göre alt-bölgesel ve bölgesel programlar hazırlanabilecek ve uygulanabilecektir.

2. Bölgedeki etkilenen ülke Taraflar, ulusal eylem programlarının hazırlanmasında Sözleşmenin 10 uncu maddesinin 2 (f) paragrafına özellikle dikkat edeceklerdir.

Madde 4 :

ULUSAL EYLEM PROGRAMLARININ İÇERİĞİ

Bölgedeki etkilenen ülke Taraflar, Sözleşmenin 5 inci maddesine göre çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletmek için ulusal stratejilerini geliştirirlerken, kendi durumlarının ışığında aşağıdaki tematik sorunları da diğer hususların yanısıra dikkate alabilirler :

(a) kapasitelerin, eğitim ve toplum bilincinin, teknik, bilimsel ve teknolojik işbirliğinin ve mali kaynak ve mekanizmaların geliştirilmesi;

(b) yoksulluğun yok edilmesi ve insan hayatının kalitesinin yükseltilmesi;

(c) gıda güvenliğinin, tarım, hayvancılık, ormancılık ve çok amaçlı faaliyetlerde sürdürülebilir kalkınma ve yönetimin sağlanması;

(d) başta drenaj havzalarının rasyonel yönetimi olmak üzere, doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi;

(e) yüksek rakımlı alanlarda doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi;

(f) toprak kaynaklarının rasyonel yönetimi ve korunması, su kaynaklarının işletilmesi ve verimli kullanılması;

(g) kuraklığın etkilerini hafifletmek için acil durum planlarının formüle edilmesi ve uygulanması;

(h) klimatolojik, meteorolojik, hidrolojik, biyolojik, topraksal, ekonomik ve sosyal faktörleri dikkate alarak çölleşmeye ve kuraklığa yatkın alanlarda bilgi alma, değerlendirme, takip ve erken uyarı sistemlerinin kurulması ve/veya güçlendirilmesi;

(i) alternatif kaynakların teşviki de dahil olmak üzere, çeşitli enerji kaynaklarının geliştirilmesi, yönetilmesi ve verimli kullanılması;

(j) Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi hükümlerine uygun olarak biyo-çeşitliliğin korunması ve sürdürülebilir kullanımı;

(k) çölleşme ve kuraklıkla ilgili demografik faktörlerin dikkate alınması; ve

(l) diğer hususların yanısıra, etkilenen toplulukların ve genel olarak toplumun katılımıyla çölleşme ve kuraklıkla ilgili idari yapı ve işlevlerin merkeziyetçilikten kurtarılması amacına da yönelik olarak, Sözleşmenin uygulanmasına izin veren kurumsal ve yasal yapıların kurulması veya güçlendirilmesi.

Madde 5 :

TEKNİK, BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK İŞBİRLİĞİ

Sözleşmeye ve özellikle de Sözleşmenin 16-18 inci maddelerine uygun olarak, bölgedeki etkilenen ülke Taraflar, 7 nci maddede öngörülen koordinasyon mekanizmasını esas alarak münferit veya müşterek olarak:

(a) teknik işbirliği ağlarının ve ulusal, alt-bölgesel ve bölgesel bilgi sistemlerinin güçlendirilmesini ve bunların yerine göre dünya çapındaki bilgi kaynakları ile entegrasyonunu teşvik edecek;

(b) mevcut teknoloji ve know-how'ın envanteri çıkararak, bunların yayılmasını ve kullanılmasını teşvik edecek;

(c) Sözleşmenin 18 inci madde 2 (b) paragrafına uygun olarak geleneksel teknoloji, bilgi, know-how ve uygulamaların kullanımını teşvik edecek;

(d) teknoloji transferi gereksinimlerini belirleyecek; ve

(e) çevresel açıdan sağlıklı olan gerek mevcut gerekse yeni teknolojilerin geliştirilmesini, uyarlanmasını, benimsenmesini ve transferini teşvik edeceklerdir.

Madde 6 :

MALİ KAYNAK VE MEKANİZMALAR

Sözleşmeye ve özellikle de Sözleşmenin 20 nci ve 21 inci maddelerine uygun olarak, bölgedeki etkilenen ülke Taraflar, 7 nci maddede öngörülen koordinasyon mekanizmasını esas alarak ulusal kalkınma politikalarına göre, münferit veya müşterek olarak:

(a) çölleşmeyle mücadele ve kuraklığın etkilerini hafifletme eylemlerinde somut sonuçlar elde etmek için kamu ve özel sektör yatırımları yoluyla fon temini mekanizmalarını rasyonelleştiren ve geliştiren önlemleri alacak;

(b) ulusal çabaların desteklenmesinde uluslararası işbirliği gereksinimlerini belirleyecek; ve

(c) Sözleşmenin uygulanmasını sağlamak için iki taraflı ve/veya çok taraflı finansal işbirliği kuruluşlarının katılımını teşvik edeceklerdir.

Madde 7 :

KURUMSAL ÇERÇEVE

1. Bu Ek'in yürürlüğe girmesi için bölgedeki etkilenen ülke Taraflar :

(a) çölleşmeyle mücadele ve/veya kuraklığın etkilerini hafifletme eylemlerinin koordinasyonu için ulusal odak noktalarını kuracak ve/veya güçlendirecek; ve

(b) (i) bilgi ve tecrübe alışverişi,

(ii) alt-bölge ve bölge düzeylerindeki faaliyetlerin eşgüdümü,

(iii) teknik, bilimsel, teknolojik ve mali işbirliğinin geliştirilmesi,

(iv) dışarıyla işbirliği gereksinimlerinin belirlenmesi; ve

(v) eylem programı uygulamalarının izlenmesi ve değerlendirilmesi

amacıyla ulusal odak noktalarının koordinasyonunu sağlayan bir mekanizmayı kuracaklardır.

2. Bölgedeki etkilenen ülke Taraflar periyodik koordinasyon toplantıları yapacak ve Daimi Sekreteryaya bu ülkelerin talebi üzerine Sözleşmenin 23 üncü maddesi uyarınca :

(a) benzer başka düzenlemelerden edinilen tecrübeler temelinde etkin koordinasyon düzenlemelerinin organizasyonu hakkında tavsiyelerde bulunarak;

(b) ilgili iki taraflı ve çok taraflı kuruluşları koordinasyon toplantıları hakkında bilgilendirerek ve onların aktif katılımını teşvik ederek; ve

(c) koordinasyon süreçlerinin kurulmasına veya iyileştirilmesiyle ilgili olabilecek diğer bilgileri sağlayarak bu koordinasyon toplantılarının yapılmasını kolaylaştıracaktır.

EK IV

KUZEY AKDENİZ İÇİN BÖLGESEL UYGULAMA EKI :

Madde 1 :

AMAÇ

Bu Ek'in amacı, Kuzey Akdeniz bölgesindeki özel koşulların ışığında, bu bölgedeki etkilenen ülke Taraflarda Sözleşmenin etkin bir biçimde uygulanması için gerekli olan rehber ilke ve düzenlemeleri belirlemektir.

Madde 2 :

KUZEY AKDENİZ BÖLGESİNİN ÖZEL ŞARTLARI

Kuzey Akdeniz bölgesindeki 1 inci maddede gönderme yapılan özel şartlar arasında

(a) geniş alanları etkileyen yarı-kurak iklim şartları, mevsim kuraklıkları, çok yüksek yağış değişkenliği, ani ve yoğun yağışlar;

(b) yüzeyde kabuk oluşturmaya yatkın, fakir ve erozyona çok müsait topraklar;

(c) dik yamaçlı profiller ve çok değişken arazi yapıları;

(d) sık çıkan orman yangınlarından ötürü yaygın orman örtüsü kayıpları;

(e) geleneksel tarımda kriz koşulları ile birlikte arazilerin terkedilmesi, toprağın ve su koruma yapılarının bozulması;

(f) su kaynaklarının sürdürülemez biçimde işletilmesi sonucu akiferlerde kimyasal kirlenme, tuzlanma ve tükenme de dahil olmak üzere ciddi çevre hasarlarının oluşması; ve

(g) kentleşme, endüstriyel faaliyetler, turizm ve sulu tarımın sonucu olarak ekonomik faaliyetlerin sahil bölgelerinde yoğunlaşması bulunmaktadır.

Madde 3 :

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA İÇİN STRATEJİK PLANLAMA ÇERÇEVESİ

1. Ulusal eylem programları, Kuzey Akdeniz bölgesindeki etkilenen ülke Tarafların sürdürülebilir kalkınma için stratejik planlama çerçevelerinin merkezi ve ayrılmaz bir parçasını teşkil edecektir.

2. Sözleşmenin 10 uncu madde 2 (f) paragrafına göre azami yerel katılımı sağlayan esnek planlamalı bir stratejiye rehberlik etmek üzere, hükümetin uygun kademelerini, yerel toplulukları ve sivil toplum kuruluşlarını içeren istişari ve katılımcı bir süreç başlatılacaktır.

Madde 4 :

ULUSAL EYLEM PROGRAMLARI VE TAKVİM HAZIRLAMA
YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Kuzey Akdeniz bölgesindeki etkilenen ülke Taraflar ulusal eylem programları ve duruma göre alt-bölgesel, bölgesel veya ortak eylem programları hazırlayacaklardır. Bu programların hazırlanması mümkün olan en kısa zamanda gerçekleştirilecektir.

Madde 5 :

ULUSAL EYLEM PROGRAMLARININ HAZIRLANMASI VE
UYGULANMASI

Sözleşmenin 9 uncu ve 10 uncu maddeleri uyarınca ulusal eylem programlarının hazırlanması ve uygulanması sırasında bölgedeki etkilenen ülke Taraflardan her biri, yerine göre :

(a) kendi programının hazırlık, koordinasyon ve uygulamasından sorumlu olan uygun organları belirleyecek;

(b) yerel topluluklar da dahil olmak üzere etkilenen halkları, yerel yetkililerin ve ilgili sivil toplum kuruluşlarının işbirliğiyle ve yerel bir danışma süreci vasıtasıyla programın detaylandırma, koordinasyon ve uygulamasına katacak;

(c) çölleşmenin sebep ve sonuçlarını değerlendirmek ve eylem için öncelikli alanları saptamak için etkilenen alanlarda çevrenin durumunu inceleyecek;

(d) stratejiyi belirlemek ve eylem programlarındaki faaliyetleri detaylandırmak için, geçmiş ve mevcut programları etkilenen toplumun katılımıyla değerlendirecek;

(e) (a)'dan (d)'ye kadar olan fıkralarda belirtilen faaliyetlerde edinilen bilgilere dayanarak teknik ve mali programlar hazırlayacak; ve

(f) programın uygulanmasını izlemek ve değerlendirmek için usuller ve kıyas kriterleri geliştirecek ve kullanacaktır.

Madde 6 :

ULUSAL EYLEM PROGRAMLARININ İÇERİĞİ

Bölgedeki etkilenen ülke Taraflar, ulusal eylem programlarına :

(a) yasal, kurumsal ve idari alanlar;

(b) arazi kullanım biçimleri, su kaynaklarının yönetimi, toprağın korunması, ormancılık, tarımsal faaliyetler, otlak ve mera yönetimi;

(c) doğal hayatın ve diğer biyolojik çeşitlilik biçimlerinin yönetimi ve korunması;

(d) orman yangınlarına karşı korunma;

(e) alternatif yaşam biçimlerinin teşviki; ve

(f) araştırma, eğitim ve toplum bilinci

ile ilgili önlemleri dahil edebilirler.

Madde 7 :

ALT-BÖLGESEL, BÖLGESEL VE ORTAK EYLEM PROGRAMLARI

1. Bölgedeki etkilenen ülke Taraflar, Sözleşmenin 11 inci maddesine uygun olarak ulusal eylem programlarını tamamlayan ve verimini yükselten alt-bölgesel ve/veya bölgesel eylem programlarını hazırlayabilir ve uygulayabilirler. Bölgedeki iki veya daha fazla sayıda etkilenen ülke Taraf da aynı şekilde kendi aralarında ortak bir eylem programı hazırlamak üzere anlaşabilir.

2. 5 inci ve 6 ncı madde hükümleri alt-bölgesel, bölgesel ve ortak eylem programlarının hazırlanmasında ve uygulanmasında da gerekli değişikliklerle aynen geçerlidir. Ayrıca bu programlarda, etkilenen alanlardaki seçilmiş ekosistemlerle ilgili araştırma ve geliştirme faaliyetleri de yer alabilecektir.

3. Alt-bölgesel, bölgesel ve ortak eylem programlarının hazırlanması ve uygulanmasında, bölgedeki etkilenen ülke Taraflar, yerine göre :

(a) böyle programlarla ve bu programlar aracılığıyla etkin biçimde yürütülebilecek ilgili faaliyetlerle daha iyi gerçekleştirilebilecek çölleşmeye ilişkin ulusal hedefleri, ulusal kurumlarla işbirliği yaparak belirleyecek;

(b) ilgili bölgesel, alt-bölgesel ve ulusal kurumların işlevsel kapasitelerini ve faaliyetlerini değerlendirecek; ve

(c) bölgedeki Taraflar arasında çölleşmeye ilişkin mevcut programları ve bunların ulusal eylem programlarıyla ilişkisini değerlendireceklerdir.

Madde 8 :

**ALT-BÖLGESEL, BÖLGESEL VE ORTAK EYLEM
PROGRAMLARININ KOORDİNASYONU**

Alt-bölgesel, bölgesel ve ortak eylem programı hazırlayan etkilenen ülke Taraflar, çölleşmeyle mücadeledeki gelişmelerin gözden geçirilmesi, ulusal eylem programlarının uyumlulaştırılması, alt-bölgesel, bölgesel veya ortak eylem programının çeşitli hazırlık ve uygulama safhalarında tavsiyelerde bulunulması ve Sözleşmenin 16-19 uncu maddeleri uyarınca yapılacak teknik işbirliğinin teşvik ve koordinasyonunda bir odak noktası sağlanması için, etkilenen ülke Tarafların temsilcilerinden oluşan bir koordinasyon komitesi kurabilirler.

Madde 9 :

MALİ YARDIM ALAMAMA

Ulusal, alt-bölgesel, bölgesel ve ortak eylem programlarının uygulanmasında, etkilenen gelişmiş ülke Taraflar bu Sözleşme kapsamında mali yardım alamazlar.

Madde 10 :

DiĞER ALT-BÖLGE VE BÖLGELERLE KOORDİNASYON

Kuzey Akdeniz bölgesindeki alt-bölgesel, bölgesel ve ortak eylem programları, diğer alt-bölge ve bölgelerle, özellikle Kuzey Afrika alt-bölgesiyle birlikte çalışarak hazırlanabilir ve uygulanabilirler.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
13	13	93
24	75	81
45	53	53, 54, 88: 93

I- Gerekçeli 258 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 53 üncü Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Çevre, Esas Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/533